

S'Arenal

de Mallorca

PUBLICACIÓ INDEPENDENT DE LA COMARCA DE S'ARENAL

ANY. VIII NÚMERO 160

1 DE DESEMBRE

PREU: 75 PTES.

Alevins des Molinar, van tercers a la classificació.

El Rotlet de Segona Regional. Van segons a la classificació, de manera que la temporada que ve, segur que pugen de categoria.

Juvenils des Molinar.

Alevins de futbol sala des Molinar. Són líders imbatuts amb 34 gols a favor i 9 en contra.

Dos dels millors jugadors del Minerva, l'equip de Son Banya. No van massa ben classificats, però participen que és el que importa.

TENIM UNA GRAN VARIETAT DE BROLLADORS, COLLS DE CISTERNA, ESTATUES, JARDINERES I COSSIOLS PER DECORAR EL VOSTRE JARDI

VISITAU-NOS SENSE COMPROMIS

MATERIAL DE CONSTRUCCIÓ
BARTOMEU MARI

CARRETERA DE MANACOR, 403 - TELF: 24.02.25

SON FERRIOL

DISSABTES DE MATI, OBERT

Telèfons útils a S'Arenal

A la part de Ciutat

Ajuntament	727744
Tota casta de desperfectes a la via pública (entre les 13'30 i 15'00)	727643-727644
Bombers	281250-290017
Residència de l'assegurança social	289100
Creu Roja de Ca'n Pastilla	264040
Polícia Nacional	091
Polícia Municipal	092
Polícia Municipal de S'Arenal	490503
La Porciúncula	260002
Tele-Taxi	401414
Radio-Taxi-Platja	755440
Taxi-Telèfon	273722

A la part de Llucmajor

Ajuntament	660050
Oficina de S'Arenal	264071
Bombers	660756
Polícia Municipal	661767
Guardia Civil	264121
Taxi	263745-263538
Parròquia	263265
Aigua potable a domicili	261426
Associació de Veïnats	265005
Grues Sampil	264193
Servici Municipal d'aigües SOGESUR	262493

Aquest periòdic surt cada quinze dies. Se pot trobar als quioscos de S'Arenal, Ca'n Pastilla, Es Coll, Son Ferriol i Sant Jordi. Subscriviu-vos-hi

BOLLETI DE SUBSCRIPCIÓ

Nom

Carrer

Població Tel.

M'interessa una subscripció:

☐ SEMESTRAL 900 Ptes.

Forma de pagament:

☐ Rebut domiciliat a un Banc

Banc Suc.

Compte n.º Titular

☐ Comptat Firma

Ompliu aquesta tarja i enviau-la al Camí
Camí de les Pedreres, 132, s'Arenal

Corrals de figueras de moro

Antoni Galmés i Riera

Al començament del nostre segle a Mallorca, a quasi totes les possessions antigues tenien, just ran de les cases, els seus corrals de figueras de moro tancats de paret seca. Les figueras anaven bones perquè sí i feien figues -afarfallons. Quan qualcú de per la vila lloava com de bones que anaven aquelles figues, tant l'amo com sa madona li contestaven: és que cada vespre senten passar el rosari; i aquell vilatà o vilatana s'ho creia o no, però a una possessió el que deia l'amo o sa madona anava a missa.

Era ben ver que totes les figueras de moro dels corrals de ran de les cases anaven ufanoses i feien figues a bastament, tant per de bon matí menjar-ne tots els habitants de la casa, al seu temps, quan en haver plogut començaven a groguejar i quasi tots se n'empessolaven una bona ració. No passaven gaires anys sense que qualcun, bé per haver-ne menjades massa, bé per haver begut vi o menjat raïm després de les figues, que no tengués un atac de febre que el metge o el curandero es veia amb feines per fer rebentar; de tant en tant la febre se'n duia qualcú a

veure sant Pere.

Ben madures les figues, aquestes es capolaven i amb segó o farina d'ordi es feia figot per engreixar els porcs per fer matances o per vendre.

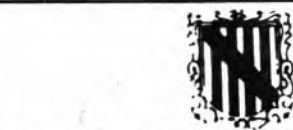
Aquells corrals també tenien altres caires bons, com el de servir de lloc comú a tots els que habitaven a la possessió, amos, fills, pastor, oguer, porquer, parallers, exsecalladors, jornalers i els macs, per torcar-se tenien molta de pressa. Aquella femada i la de les «galines» que deien abans i ara «gallines», era ben segur que les feien anar més ufanoses que sentir passar

la corona, però era com a més fi dir que sentien passar el rosari cada vespre; n'hi havia qualcun, un poc grosser, que deia que les figueras anaven bones pel gust que passaven cada matí de poder veure el cul de l'amo i sa madona.

No hi havia quasi cap possessió que a dins les cases dels pagesos no s'hi trobàs cap lloc comú. Si estaven malats i no podien sortir a fora feien servir la moixina de test i si no es podien aixecar del llit empraven la pella. La casa dels senyors, generalment als alts, tenia lloc comú, un quartet d'una casa quadrada, més o manco, amb una fusta amb un forat a l'alçada per poder-hi seure, que donava a damunt una bassa i a l'hivern es refrescaven de bon de veres els baixos, si bé a la temporada hivernenca feien poca nosa per les possessions, els senyors.

Dins els corrals de figueras de moro hi solia haver, almanco, un arbre: lladoner, garrover, albarcoquer o figuera, que a més d'emprar la seva fusta, com la del lladoner, per fer garrots i collars per les ovelles i els cans, i dels altres la fruita, servia per jeure

les gallines; davall les figuers de moro s'hi agombolaven les llocades de polls, quan la lloca les cridava fent senyal de brut, o sia, de volatina; però ni per aquest servici ni pels altres, els corrals de figueras de moro avui ja no fan falta. Els polls ja no es crien com un temps, feines de les lloques i a les moixetes i milanes blanquinoses de coa rodona i esparvers, per desgràcia ja molts pocs se'n veuen volar pels cels blaus o ennegulats de la nostra illa; les gallines viuen dins els galliners, les cases dels amos de les possessions, les que estan habitades, quask totes tenen aigua corrent i llocs comuns moderns; en una paraula, els corrals de figueras de moro ufanoses, així com els colcadors prop del portal de les cases per ajudar a pujar a les madones dalt de la somera i a les senyores dalt dels cavalls, i les ruderes sembrades també prop del portal que per la seva esponera es sabia si als amos els anava bé o no. Els corrals ja no fan falta, ni els colcadors, i de ruderes ja no se'n troben, perquè la gent tenc per mi que ja no hi creu.

GOVERN BALEAR

Conselleria d'Educació i Cultura

ASSOCIACIO PREMSA FORANA

S'ARENAL DE MALLORCA. Publicació Independent de la Comarca de s'Arenal. Edita: Associació de Veïns. Director: Mateu Joan i Florit. Depòsit Legal PM-473-80. Imprimeix Hora Nova, S.A. Publicitat i subscripcions: Camí de les Pedreres, 132 - Apartat de correus 124 - 07600 - s'Arenal de Mallorca. Telèfon: 265005.

La insubmissió al servei militar

Cada any en aquesta època es produeix un fet prou important, el sorteig dels quintos. Són mínimes les variacions tècniques d'una cita a l'altra, només canvien els elements pacients, que sempre es renoven, joves principalment de 18 anys, als quals es parteix la vida laboral, o els estudis. Potser van a la mili amb bones intencions per a la tornada, però difícilment reprendran uns estudis. Tornaran fets uns homes, els que tinguin més sort acabaran trobant una feina i integrant-se al món dels adults. Molts hauran enterrat definitivament els cabells llargs i la principal preocupació serà tenir un bon cotxe i una xicota.

No hi ha ganes de fer la mili no agrada a ningú —fins i tot les joventuts dels partits la critiquen durament, però llurs protectors, els que tenen la paella, no els fan cas— però sí que hi ha pressa per acabar-la i oblidar-la, si es pot.

Tot i el descontentament generalitzat, els militars

sempre han aconseguit omplir totes les vacants previstes. Altres anys fins i tot sobrava gent, el sorteig ofería la possibilitat de l'excés de contingent, però a partir d'ara s'ha acabat; tothom a la mili. S'hi hauran d'incorporar la totalitat dels vora de 250.000 joves.

També ens volen fer creure allò de la mili prop de casa, les 3/4 parts a la regió d'origen, però que no coincideix amb la regió natural, ja que la demarcació militar és més extensa. Més encara, com que els catalans som massa gent per a un territori tan petit, només vora del 50% romandrà aquí, la resta anirà a regions limítrofes, des de Múrcia fins a Madrid. També

enviarem, és clar, ambaixadors a l'Àfrica.

El risc d'accident

Els que tinguin la sort de ser a prop de casa —tres o quatre hores de cotxe— es jugaran la vida a la carretera per aprofitar un cap de setmana.

Sabem, però, que la mili es fa a dins de les casernes, i és un altre món. Antonio Gala fa pocs anys va dir-ne alguna cosa, i la polseguera que va aixecar! Afirmava que fins i tot el menjar era un acte d'aventura i heroisme, davant del perill d'intoxicació. Poca cosa deu haver canviat quan amb un pressupost de 300 pessetes s'ha d'alimentar un recluta tot el dia, i encara n'ha de quedar perquè l'oficial de cui-

na canviï el cotxe.

Un altre tema prou macabre és el dels accidents. Se'n produeix un cada dos dies i, seguint aquesta proporció, cada setmana mor un soldat. El ministre encara té el cinisme de dir que moren més joves a causa de les motos que a la mili; potser no pensa que la moto dura més d'un any.

Unes maniobres que no tenen cap sentit, material obsolet, negligència dels superiors, la irresponsabilitat dels reclutes —s'hi pot anar de voluntari amb 17 anys— fan que es vessi sang jove i innocent en temps de pau.

Però hi ha més coses: la raó dels galons, que dona als soldats una autoritat malaltissa. La negació dels drets

humans més elementals com el respecte a la dignitat humana en un ambient degradat, les novatades, el tracte discriminatori i vexatori respecte als homosexuals. La persecució de la ideologia, que amb una idea distorsionada de preservar la llibertat col·lectiva porta a un control i negació de la individual, el servei de fitxes de la mili. La caserna és encara el lloc on es persegueixen les llengües diferents a l'espanyola oficial.

Aquest cúmul de situacions decadents porten sovint els joves a la recerca d'evasions: drogues... però en altres ocasions la decisió és més tràgica, el suïcidi. Se suïciden anualment uns 30 joves, i més del doble són intents

frustrats. Fins i tot el ministre ha reconegut que és una xifra que va augmentant.

Una altra sortida és la deserció, l'abandó de la caserna. Ho fan al voltant d'un miler anualment. Això comporta haver de romandre il·localitzable entre 10 i 15 anys.

Altres, vista l'experiència, es declaren objectors, però és una pràctica no reconeguda en la Llei d'Objecció de Consciència i per tant penalitzada en el codi militar. Aquest és el cas de José Manuel Fierro que està empresonat des de l'estiu, i no serà pas l'únic, perquè amb la política que sobre el tema segueix el PSOE, de denegar moltes declaracions d'objecció, són molts els objectors que practiquen la insubmissió al servei militar. Només cal esperar, el conflicte està servit.

* Josep Manel Fondevila es membre del Moviment d'Objecció de Consciència

LEPANTO, S.A.

COMPANYIA D'ASSEGURANCES I REASSEGURANCES
AVINGUDA ARGENTINA, 18 - PRINCIPAL
TELÉFONS: 231306 - 285321

**PREUS ESPECIALS PER A LA GENT DE
LA COMARCA DE S'ARENAL**

Esport Centre Tenis Arenal

SON VERÍ

Bowling	Paddle tennis	Snack Bar
Gimnasio	Parque infantil	Spak
Grill	Petanca	Squash
Masajes	Piscinas	Tenis
Minigolf	Sauna	Proshop

GIMNÀS

BODY, BUILDING, ARTS MARCIALES, AERÒBIC,
MANTENIMENT, RÍTMICA, SEVILLANES, BALLS DE
SALÓ ETC.

PROFESSORS DIPLOMATS

I TAMBÉ UNA PISTA BEN NOVA DE BADMINGTON
CARRER COSTA I LLOBERA, 1 - TELS.: (971) 263834-263112

TELEX: AGOP 69103 - SON VERÍ - S'ARENAL

07600 MALLORCA

Cartes apòcrifes

A una senyora anomenada Constitució

Senyora: Li confeso que no tinc gaire clar el tractament que li he de donar, millor dit, que li hem de donar tots els constitucionalistes espanyols. Els altres, aquells que la denigren i vilipendien, millor que no pensin en vostè de cap manera.

Perquè no tots els fills d'aquest estat anomenat Espanya senten el mateix respecte i afecte per vostè que el que sentim els que estimem la concòrdia, l'enteniment entre la gent, el treball, en una paraula els que stimem l'estat i els seus pobles,

cadascun d'ells amb les seves diferents peculiaritats: catalans, bascs, andalusos, etc., etc...

Vostè, el proper dia 6 de desembre, apleix el seu primer decenni entre nosaltres. Es vostè encara jove, però jo la veig amb una vigoria

i un arrelament entre nosaltres que segur que comptarem amb els seus furs per molts anys. Alguns avantpassats seus no tingueren tanta sort, ni tanta vida, si exceptuem el Fur dels Espanyols del 17 de juliol de 1945, que va ser vigent fins després de la mort del general Franco (1975).

Quina llàstima que aquella primera Constitució Liberal de 1812 (Corts de Cadis) fos abolida d'un cop l'any 1914 per l'absolutisme de don Ferran VII. Però, en fi, allò només és història i el que vertaderament importa és que la tenim entre nosaltres.

Només una sèrie de coses entenen l'alegria pel seu desè aniversari, i és que molts dels títols del seu articulat són difícils de portar a la pràctica. Només en citaré lleugerament alguns: Garanti la convivència democràtica dins de la Constitució i de les lleis en conformitat amb un ordre econòmic i social just. Consolidar un Estat de Dret que asseguri l'imperi de la llei com a expressió de la voluntat popular. Protegir tots els espanyols i pobles d'Espanya en l'exercici dels drets humans, les seves cultures i tradicions, llengües i institucions. Promoure el progrés de la cultura i de l'economia per assegurar a tots una digna qualitat de vida. La justícia emana del poble i s'administra en nom del Rei per Jutges i Magistrats integrants del poder judicial, independents, inamovibles, responsables i sotmesos únicament a l'imperi de la llei. Tota la riquesa del país en les seves diferents formes i sigui quina sigui la seva titularitat està subordinada a l'interès general.

Després d'aquesta exposició sols em resta acomiadar-me de vostè, desitjant-li que gaudeixi d'una llarga vida, que aquests deu primers anys es converteixin en molts més, perquè poguem seguir gaudint d'un Estat de Dret, lliure i democràtic.

Manolo Manjón

D'himnes i avantpassat

En Pau des Cans-Revista Lluçmajor

Personalment, i donada la meua realitat no gaire material, això de l'esport és un dels esports que m'interessen manco. En qualsevol cas sempre he desitjat la millor sort a aquelles persones i entitats que procuren difondre la pràctica esportiva, maldament a vegades no quedi gaire clar si es promou la pràctica de l'esport o la contemplació passiva de l'esforç d'uns altres, però això no són figures del paner que ara em passa per l'escudeller.

Fa uns dies em va caure a les mans la lletra del nou himne de la Union Deportiva Arenal. És una delícia com ja se'n veuen poques, de manera que no puc resistir la temptació de retreure'n alguns versos:

«Entre la brisa del mar
y el aroma de los pinos
el deporte une destinos
en luchar, luchar, luchar
solo pensando en ganar.

«Tierra brava en canteros,
mar azul de pescadores
del Arenal fundadores...»

«Que precioso este Arenal
el de las bonitas vistas
con sus miles de turistas...»

No em direu que no és una joia. No importa que, generalment l'«aroma de los pinos» (pocs pins) sigui més pudor de fums o d'after sun; que el «mar azul» es mescli amb el marro-nenc dels vessaments; o que les «bonitas vistas» siguin poc més que un record o la finestra dels apartaments

de davant; al cap i a la fi, hi ha una cosa que s'anomena llicències poètiques.

El que em cou més és que l'himne retreu, a manera d'homenatge, o evocació de la tradició de la qual el Club es proclama hereu, els «canteros» i els «pescadores». I aquí és on ens hem d'adonar que aquests picapedrers i pescadors mai no feren la seva feina, ni sentiren la vida, ni somniaren en l'idioma en que és escrit l'himne. De tal manera que, semblant un homenatge, realment enterra i amaga la realitat de la vida i la cultura d'aquells fundadors, esdevé així una nova marginació de la llengua pròpia del nostre país, a l'hora que desaprofita una nova oportunitat de difondre-les entre la majoria immigrant de la població de S'Arenal, accelerant el seu procés d'integració, d'arribar a ésser mallorquins també per cultura i llengua. Es veu que ni el versificador, ni la junta directiva que presideix el senyor Rafael Gómez Hinojosa estan molt preocupats per la supervivència d'una manera d'ésser mallorquins que tenguim realment que veure amb els orígens que diuen, a la lletra de l'himne, assumir com propis.

Tampoc no sembla que tenguin gaire en compte la voluntat d'integració, també lingüística, manifestada per la major part dels immigrants, segons enquestes més serioses de que disposam, o que no molt lluny del local social del club hi hagi escoles, amb majoria de fills d'emigrants, on tot el col·lectiu acadèmic ha decidit

dur a terme programes d'ensenyament en català.

És només una altra bona oportunitat desaproveitada. I això que, el mateix himne demostra que hi ha aquest «mort lingüístic» sota l'estora. Una expressió com «así nuestros jugadores los queremos ver primeros» és inconcebible en castellà: el versificador, té com idioma propi, en el qual s'estructura el seu pensament, el català, i hi renuncia per fer el que hauria d'ésser un acte d'afecte al Club esportiu: escriure-li un himne amb voluntat de durar. Un cas més del complex d'inferioritat cultural i l'autoodi dels mallorquins.

Que hem de fer, així s'escriu la història, i així ens va. En poques paraules, «com una entrega total, Arenal, Arenal, Arenal, Arenal, Arenal!».

(Ah! i que quedi clar que som ben conscient que aquesta és una actitud estesa a bona part d'entitats esportives de l'illa, començant per l'equip que se n'autoatribueix la representació, el Real Club Deportivo Mallorca; així doncs, aquesta d'avui, no és més que una de les moltes pedres que aca-baran per enterrar dins l'oblit una manera d'ésser mallorquins, la mateixa dels picapedrers i pescadors que fundaren S'Arenal. A aquest pas, i sense que els que podrien fer ni tan sols hi pensin, la substituirà una nova manera d'ésser «mallorquines». Ai, S'Arenal, S'Arenal!).

MASCRESCO, S.A.

CARNS I ALIMENTS MAS CRESCO, S.A.

CA N CAIMARI, 10 - TELÈFON: 26.53.04

TELEX: 68825 MASC E

07007 COLL D'EN RABASSA

S'ARENAL Oficines, Magatzem i Exposició:
Historiador Diego Zaforteza, 3 - Telèfons: 263772-260087.
LLUCMAJOR. Magatzem i Exposició:
Ronda de Mitjorn s/n. Telèfon: 660701.

CIUTAT DE MALLORCA.

Magatzem i Exposició: Polígon de Son Castelló.
Gran Via Asima, 1 - Telèfons: 204702-204764.
Magatzem: Carrer d'Aragó, 139 - Telèfons: 272356-272364.

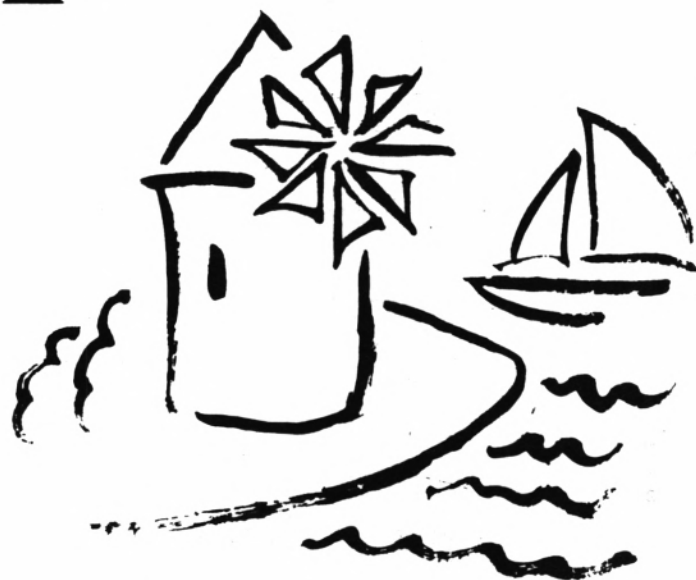
**almacenes
femenías s.a.**

materiales de construcción

Els professionals

El Día 16 no vol deixar res fora.

Els divendres la comarca de Llevant té el seu suplement.

Un suplement on es tracten amb profunditat totes les notícies d'interès que dia a dia hem seguit en les nostres pàgines de Part Forana.

EL DIA 16

*La millor informació
de Balears.*

FORN CA'N DAMIÀ
TOTA CLASSE DE PANS I DE
PASTISSOS
PLAÇA DELS NINS,
CANTONADA CARR. MILITAR

REVA SAT

stets zu Ihren diensten:

Satellitenanlagen
Gemeinschaftsanlagen
Fernseher, Radio, Video...
Eigene Rep. Werkstatt.

Bei Neukauf nehmen wir
Ihr altes Gerät in Zahlung.

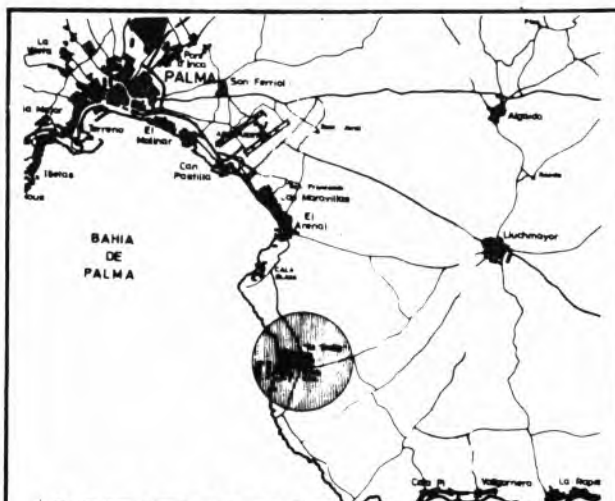
Lluchmayor - Tel. 66.24.20
Plaza Rufino Carpena 88

ENGINYERIA NAUTICA DE LA FUSTA
FUSTER DE RIBERA

Reparació * Renovació * Fabricació
Estudis i nous dissenys * Interiors i exteriors
Fuster nobles * Metacrilat * Alumini * Acers

C/. Nicolau de Pacs, 12. Telf. 467220
07006 Palma de Mallorca

URBANITZACIO SA TORRE

Sortida prolongació autopista.

A la carretera de s'Arenal al Cap Blanc
quilòmetre 7'50.

Venda de solars devora la mar.

Visites: cada dia manco els dimecres.

Normalització ràpida

Amb el segon
'Inflable', publicat per El
Llamp, l'Associació de
Joves Escriptors ha
donat per acabada la
normalització de la
llengua eròtico-
pornogràfica. Les coses
han anat molt més de
pressa que no
s'esperava. Tan de
pressa que s'hi apunten
els qui no tenen res a
veure amb el gènere

Jordi Pi
Aquest estiu, l'única novetat editorial explícitament pornogràfica en català ha estat el llibre *Inflable*. Aquesta obra recull una selecció dels textos presentats al premi de literatura pornogràfica Inflable. El premi va constar deliberadament de dues úniques edicions (el 1984 la primera i el 1985 l'última), ja que l'Associació de Joves Escriptors en Llengua Catalana, que convocava el premi, va considerar que n'hi havia prou per satisfer la seva voluntat de normalitzar la llengua catalana en un dels àmbits on encara no era prou activa.

En poques setmanes es van enllestir les bases de la primera convocatòria en la qual es convidava tots els escriptors de trenta anys en avall a explicar tota mena de voluptuositats. L'èxit va ser rotund, tant per l'elevada participació de textos com per la nombrosa assistència de públic en l'acte de presentació del premi. Prescindint de tota competitivitat i de jerarquia de qualitat, l'AJELC va publicar íntegrament tots els textos presentats en dos butlletins literaris als quals s'hi va afegir un tercer que contenia la primera fotonovel·la pornogràfica escrita en català i serbo-croata (tota una lliçó de bilingüisme ben entès). Parlant de primícies, en l'acte de presentació es va mostrar a l'àvid públic assistent el primer

vídeo pornogràfic doblat a la llengua catalana (amb traducció i veu dels associats). Després es van repartir premis a dojo entre els millors autors de totes les categories concursants establertes: des d'una nina inflable, passant per roba interior sexy fins a arribar a l'inevitable premi de consolació, dotat, evidentment, amb un magnífic consolador.

Crítiques i moralitat

Tot aquest moviment normalitzador, tot i l'excel·lent acollida —especialment per part de la premsa i de les institucions— va ser objecte d'algunes tímides crítiques per part de determinats sectors, els quals, emparant-se amb no sé què de la moralitat, van intentar posar fre a la completa recuperació del nostre idioma. L'article que Vizcaino Casas va publicar a *El Alcázar* referint-se al premi Inflable il·lustra perfectament l'opinió d'aquests sectors que, al nostre país, fins i tot pretenen distingir-se pel seu catalanisme.

L'any següent, la segona edició del premi va ser convocada conjuntament per l'AJELC i per l'editorial El Llamp, que es va comprometre a publicar els millors textos de les dues convocatòries en la seva col·lecció *La cuca al cau*, la més veterana i genuïna de literatura eròtica en català. Entre els èxits edito-

rials d'aquesta col·lecció cal destacar els anònims *Quaderns d'en Mai Bocavulvari eròtic de la llengua lana* de Pep Vila. També caldria citar *Stress*, probablement l'obra depravada escrita en català (estamentat que més d'un lector, indegier les primeres pàgines molt menys les que no va arribar a llegir— va tornar horroritzat el al venedor).

Tal com sol ocórrer en els llibres hi ha obres de diversos autors, la litat del recull de textos *Inflable* és ca irregular tot i que la presència tres o quatre obres excel·lents justàmpliament l'adquisició del ve. Però no fan prou per acabar de mentir l'opinió generalitzada que literatura eròtico-pornogràfica en là no acaba d'arrencar el vol (o ben dit, no arriba a l'altura corrent). Dins l'apartat de les curiositats advertim al futur lector que el del premi s'ha permès —inexplicament?— seleccionar un text que pornogràfic, ni eròtic, ni res trempa. Potser l'ha inclòs en cull perquè ningú, en referir-se bre, pugui dir allò de "tot és porfia". Ja se sap, els jurats dels literaris sovint fan coses estranyes.

Inflable, premi de textos pornogràfics. Col. *La cuca al cau*. Editorial El Llamp. Barcelona, 198

Cartes al director

«Patois»

Airan de la progressiva i justa catalanització que observem als diversos canals de televisió que hi ha al nostre abast, en aquesta secció de cartes surten escritetxos de tres o quatre que fan potadetes de ràbia en veure com el català va recuperant terreny dins la seva pròpia

terra (injusta i monstruosa agressió catalanista).

No fa gaire, un d'aquests ens va arribar a insultar, als catalano-parlants (als catalans, en definitiva), anomenant "patois" la nostra llengua; així és que si le fem cas, a aquest, haurem de creure que els catalans som inferiors a ells, ja que ells parlen un idioma i nosaltres

només parlem un "patois".

Ofès i indignat, em pregunto fins quan haurem d'aguantar, els catalans, tant d'odi, tant de menyspreu i tanta d'humiliació dins la nostra pròpia terra (a més).

Jo els recomanaria, a tots els qui no poden sofrir viva la nostra llengua ni tan sols dins el territori que li és propi, que si

no els agrada, que prebitllet i que se'n tomin de "su tierra", que aquí no enviats a demanar ningú.

I als patriotes catalans l'O.C.B. de tot cor: enhoracoratge i endavant amb la talanització.

Un català insular.

Jordi Cal

premsa comarcal, per exemple

Col·laboren
CALCULADO-
RES PONS
ELÉCTRICA
GARRIGA

Gonçal Mazcuñán i Boix és director de 'Regió 7' des de finals del 1981. És llicenciat en ciències de la informació i pertany a l'equip de 'Regió 7' des del inici de la publicació, l'any 1978. 'Regió 7' s'edita a Manresa i es distribueix al Bages, Berguedà, Solsonès i Cerdanya.

Gonçal Mazcuñán i Boix trasbals polític i social atir aquest país ara fa don de la premsa li de-ib el cap i des d'alesho-rotat ben bé com si li. En deu anys les hem olors: aventures perio-gades per gent il·lumi-de les quals enguany aniversari, o ensulsi-les de mitjans difícil-es i dels quals només a mostra. Però, sobre-versió tecnològica del ha passat de la màqui-a la informatització in-redaccions i els tallers inconcebibles fa deu revolta de la premsa, otagonista: la premsa

omenada gran premsa laltabaix considerable i

només ha semblat que es revolucio-nava en els aspectes tecnològics —contempleu com estan d'estanca-des, globalment, les xifres de l'OJD—, la premsa comarcal ha donat mostres d'una vitalitat enveja-ble. De fet, jo diria que ha estat la capdavantera d'aquesta dècada, per-què, tot i haver participat en la boge-ria general, és la que ha mantingut una actitud més coherent, més racio-nal, ha tocat vores i ha crescut har-mònicament, potser a poc a poc, però ha crescut. Si més no, una certa premsa feta a comarques: *Punt Dia-ri*, *Segre*, *Regió 7*... (en la categoria dels diaris), i el *9 Nou* com a màxim exponent de la *petita* premsa comar-cal. La trajectòria seguida per aques-tes publicacions ha estat progressiva i actualment poden donar-se per consolidades les seves estructures empresarials i professionals. Pod-riem dir el mateix dels *grans diaris*?

Ara com ara la premsa feta profes-sionalment a comarques ja comença a somiar deixar de ser complementà-ria per convertir-se en alternativa. En el seu haver compta amb unes plantilles joves en les quals es com-bina perfectament la professionalitat amb la il·lusió per millorar. A l'avan-tatge que li suposa poder oferir als lectors la proximitat de les notícies, cal afegir-hi la capacitat tecnològica de poder produir i transmetre, rebre o intercanviar informació d'un diari a un altre —via mòdem telefònic i directament a filmadora, si es vol, perquè tots els diaris tenen el mateix equip informàtic— que, amb un cost mínim, pot utilitzar completament o parcial per enriquir i universalitzar els continguts de cada periòdic. Cal recordar que la premsa comarcal no es fa competència i que la rival direc-ta és la premsa que arriba de Barce-lona. En conseqüència, la premsa co-

marcal comença a plantejar-se l'op-timització dels seus recursos partint d'elaborar o aconseguir informació qualitativa i competent d'utilització conjunta, entre l'abaratiment de la despesa que suposa repartir els cos-tos entre dos, tres, quatre, tants dia-ris com vulguin participar en l'expe-riència.

Aquesta és l'aventura que es plan-teja viure immediatament la premsa que es fa a comarques, amb les prudències empresarials acostuma-des, però sense sentir-se acoquinada per la presència en massa de les rà-dios i les televisions que comparteixen el mercat publicitari local i comar-cal.

I amb respecte, però combativa, davant els mitjans tradicionalment considerats d'abast nacional. En tot cas, es treballa amb el convenciment que la premsa comarcal té futur i corda per a temps.

er Manila i Miquel DescLOT, nis de Literatura Infantil

Europa Press
MADRID

de l'escriptor mallorquí i Janer Manila *Tot quant* ha estat guardonat amb Nacional de Literatura In-creació, dotat amb un milió ssetes i concedit pel minis-ura. L'obra de Janer Mani-a al premi, presentada per orial, juntament amb setze escriptes en castellà, català, kera.

gonat votació, *Tot quant* mar va obtenir la majoria an arribar a aquella vota-zón del sapo, de Germán peso, *Llibre de volics*, la i altres espècies, de David ñito que vino con el vien-

to, de Juan Farias.

El premi Nacional de Literatura In-fantil és concedit per la direcció ge-ral del Llibre del ministeri de Cultura. Formaven el jurat Juan Manuel Ve-lasco, José M. Merino, Alonso Zamo-ra, Constantino García, Francisca Arregui, Emili Giralt, Carmen Bravo, Carla Arregui, Rosa Mut, Víctor Gar-rido, Mercedes Gómez, Concha Ló-pez, Joan Manuel Gisbert, Constanti-no Bertolo i Narcís Comadira.

Els premis de traducció van ser atorgats a *Las aventuras de Pinocho*, un clàssic infantil de Carlo Collodi, que ha estat traduït per Anton Santa-maria, i *Versos perversos*, de Roald Dahl, traduït per Miquel DescLOT. Els dos traductors compartiran el premi, d'un milió de pessetes.

Gabriel Janer Manila, guardonat amb el premi de creació

Karl Vorgic ZAHNARZT - DENTISTA

CLINICA-PRAXIS
CARRER DE LA MAR MENOR, 6
(DAVANT EL BALNEARI 5)
TEL.: 491919 LES MERAVELLES

HORARI DE CONSULTA:
DILLUNS, DIMARTS, DIJOUS I
DIVENDRES
DE 9'30 A 13'30
DIMECRES, DE 13 A 18 HORES

CRISTALLERIA LLUCMAJOR

Acristal·laments d'Obres - Miralls -
Vidres de color - Decorats - Vidreres
Artístiques.

Ronda de Migjorn, 105. Tel.: 661493
LLUCMAJOR (Mallorca)

ESCOLA D'INFANTS "S'aucellet" GUARDERIA

C/ SANT CRISTÒFOL, 55
S'ARENAL. TEL. 267315

C/ Joaquín Verdaguer, 12
Arenal Tel. 26 67 21

ELECTRÓNICA El Gaucho

Reparació de TV i vídeos de totes les marques.
Radio - cassettes. Instal·lació d'antenes
collectives, individuals i parabòliques.
Radio de cotxes.

Carrer de Mallorca, 2 - Tel.: 263423
S'ARENAL DE MALLORCA

Netegem la nostra Ciutat

Sa persona té s'instint de molta cosa criticar ja podràs tu bé obrar però seràs aglapit,

se dona per deixondit i molts de pics és ignorant, si hagués d'anar davant no ne treuria profit.

Pere Gil

Què hem de fer amb Cabrera?

EN PERE-GIL OPINA

El que hem de fer es senzill sense cap complicació si volem salvar es falcó i altres aus, de tot perill.

Prenguem llum de Na Pintora, facem com Sa Dragonera que, sense fer tanta esquera flora i fauna hi millora.

Ja ho diu ben clar mestre Arnau: "No hi jugueu més a guerra, deixau-la en Pau."

Censurem s'Ajuntament de sa Ciutat de Mallorca que el seu obrar no /aconhorta per esser poc competent, si observam el present d'obres realitzades n'han fetes d'encertades de digne coneixement.

Aquest gran aparcament de ses nostres avingudes són unes feines feixugues que donen molt d'alicent; tranquil deixa molta gent el seu cotxo aparcant allà està assegurat amb un ordre molt solvent.

Reformar ses Avingudes que n'és tot preciositat, amb arbre jove sembrat de races desconegudes, en tot prengueren mesures perquè res pogués fallar, lo saberem adornar encertant totes moldures.

Hermosear-la se vol a nostra rica Ciutat ara es turno ha tocat a Plaça Palou i Coll, aquest tan agut redol que regenta sa pagesa arbres de molta bellesa i sillons pel nostro consol.

Si poguéssu netejar d'aquí sa prostitució del Perú, malvat cantó tothom lo sol detestar es tenir que contemplar

aquella gent corrompuda que n'és un munt de /bassura, deshonra tot cristià.

Es projecte que hi ha també ben estudiat i a d'alt plano senyalat el Socorro començar, s'obra s'aplicarà de cap en el Sindicat sa nostra digna Ciutat un nou brillo cobrarà.

Sa platja de s'Arenal que era tan concorrida cotxo i moto hi havia el renou, molt infernal, ara també es detall se l'hi ha donat solució perquè tot es peató, pot creuar en pas normal.

Sa persona ha de lluitar en bé de sa Nació ha de demostrar passió pel càrrec que ocupà, i en el seu dia tindrà de sa gent sa recompensa, per lo tant, és sa sentència, que el senyor Aguiló, la fa.

Li oferirà honor sa gent de nostra Ciutat en el senyor Aguiló, per lo molt que ha lluitat, es fet quedarà arxivat en el llibre de Història perquè ne tenguin memòria de tant digne autoritat.

Clement Garau i Salvà

Hivern a Mallorca

Gabriel Janer Manila

■ Aquest mes de novembre es compleix el cent-cinquanta aniversari de l'arribada a l'illa de Mallorca de l'escriptora francesa George Sand i el músic polonès Fryderyk Chopin, on s'estaren —primer a la possessió de Son Vent, a Establiments, i després a Valldemossa— per espai de noranta-set dies, fins al 13 de febrer de 1839.

Durant els dos mesos que residiren a Valldemossa —en una cel.la de la cartoixa abandonada, quasi entre ruïnes—, el paisatge de l'illa, la vida de la gent de muntanya i l'amor lliure de prejudicis es projectaren subtilment en la seva obra. També, la malaltia que posava continuament en perill la vida de Chopin. Ací, George Sand va acabar d'escriure la novel.la Spiridion i treballà en la segona versió de Lelia, mentre Chopin componia alguns dels seus Preludis, embargat per la ressonància espectral de la cartoixa: el ressò de les gotes de pluja sobre la teulada, la misteriosa harmonia del paisatge traduïda en la seva imaginació apassionada i turbulent.

Dos anys després de la partida, l'any 1841, George Sand publicava a París Un Hiver à Majorque, en el qual relata les impressions del sojorn a l'illa i en què destaca el contrast entre l'emoció que li produí el paisatge, la fascinació pel mar, les valls delicioses, els horts de tarongers i llimoneres i el primitivisme dels seus habitants. Com si el llibre vingués a il.lustrar una reflexió de l'escriptora en una carta del mes de març de 1839 a un seu amic: "Allà on la natura és bella i generosa, els homes són malvats i avars".

Les opinions de George Sand sobre els mallorquins de fa un segle i mig varen ser dures, iròniques, voluntàriament denigrants i han indignat sovint la gent de l'illa. Josep M. Quadrado acabava el seu escrit de vindicació al darrer número de La Palma el mes d'abril de 1841 amb aquestes paraules: "George Sand és el más immoral de los escritores, y madame Dudevant la más inmunda de las mujeres". Ella havia escrit que el mallorquí és un home "salvatge", que "menteix, insulta i roba".

L'illa era, llavors, una terra subdesenvolupada que George Sand i Chopin varen haver de patir amb duresa.

SUPERMERCAT ORLANDO
DIUMENGES DE MATÍ, OBERT
CARRER CANYES, 15
LES MERAVELLES (DEVORA H. OBELISCO)

PREFAMA

MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ
Palma de Mallorca.

Exposició: Arx. L. Salvador, 84 - Tels.: 251631-292997.
Magatzem: Pol. S. Castelló-Gran Via Asima - Tel.: 294004.
Mag. Pol. La Pau (Ca'n Valero), 4 de Novembre, 11 - Tel. 206666.
Mag. Sòcrates, 8 (Ca'n Blau) - Tels.: 270161-279795.

Llucmajor

Oficines, Fàbrica i Exposició: Bisbe Pere Roig, 29 - Tels. 660150 - 660154.

S'Arenal de Mallorca

Exposició i magatzem: Ctra. Militar, 522 - Tel. 262238.

Cala D'Or - Exposició: Avinguda de Bèlgica, 14 - Tel.: 657562.

ASCENSORES

ASPE S A

**MUNTATGE I CONSERVACIÓ
EL NOSTRE ASCENSORISTA!**

C/. MARINETA, 7 - TEL.: 266232 - 54 - S'ARENAL - (MALLORCA)

Els ianquis marxen de les Illes

L'exèrcit EUA deixa les bases de comunicacions

estan connectats de forma permanent amb l'estació espanyola de Torrejón de Ardoz.

La construcció de la base d'es Puig

Major, la més important de totes dues, va suposar per al Pentàgon una inversió de vint milions de dòlars l'any 1960.

Josep Pons, corresponent
CIUTAT DE MALLORCA — Sense anunci previ, els militars nord-americans que durant 30 anys s'han fet càrrec de les bases de comunicacions d'Es Puig Major (Mallorca) i S'Enclusa de Ferreries (Menorca) han abandonat les Illes, segons han confirmat els caps de totes dues estacions, que es troben ara absolutament en mans espanyoles. El ministeri de Defensa ha contractat els serveis de l'empresa Page Iberica perquè s'encarregui a partir d'ara del manteniment i el control de les instal·lacions militars.

Tot i que s'ha produït per sorpresa, la retirada dels elements militars nord-americans era una freqüent reivindicació de les forces mallorquines d'esquerra, especialment els partits socialistes de Mallorca i de Menorca.

Mutisme oficial

La Delegació del Govern i el ministeri de Defensa s'han negat a comentar el fet, tot i que han confirmat que els més de cinquanta oficials i soldats de l'exèrcit dels Estats Units han marxat de les Illes i s'han retirat i que han estat substituïts per personal civil

contractat. Aquesta operació podria derivar-se del tractat entre Espanya i els EUA, que preveu una reducció dels efectius nord-americans. El contingut precís d'aquest acord bilateral de defensa no és encara conegut.

D'altra banda, fonts militars han manifestat a l'AVUI que una de les raons que han portat a aquesta decisió és el fet que aquestes bases han perdut l'interès geoestratègic que va motivar la seva construcció l'any 1960, com a conseqüència dels constants avenços tecnològics en matèria de transmissió i comunicacions via satèl·lit. Aquest factor fa pensar en el futur desmantellament de les bases, segons han indicat les mateixes fonts.

Les instal·lacions d'es Puig Major i de S'Enclusa de Ferreries no emmagatzemaven armament de cap mena, contràriament al que es pensava fins ara a les Illes, sinó que es dedicaven exclusivament al control i al seguiment electrònic de les comunicacions militars. La seva missió primordial era controlar l'espai aeri de la Mediterrània occidental a través de potents radars, que cobreixen un radi de 500 milles en el cas d'es Puig Major, i que

Lluc: V Trobada d'Associacions de Veïns

Prop de cinc mil persones anaren a Lluc el passat 14 de novembre per participar en la «V Trobada

d'Associacions de Veïns».

Després de la beninguda a tots els participants, oferida pel

pare prior del monestir i després d'un breu concert a càrrec dels Blavets de Lluc, es va presentar el llibre «La societat civil a debat», així com el programa dels objectius de les associacions de veïns previst per a l'any que ve.

Aquests objectius es poden resumir en una major informació al veïnat sobre els projectes de les associacions de veïns, potenciar la pràctica esportiva i altres activitats, ampliar el nombre d'associacions integrades en la federació i altres objectius.

Per altra banda, es va sembrar un arbre commemoratiu vora l'«Acol·liment del Centenari» i cada associació va ser obsequiada amb un regal commemoratiu de la jornada. Una enorme paella, de la qual varen poder menjar tots els que hi eren, va constituir el mejar dels participants. La festa es va acabar amb ball de bot i una renouera traca final, fins l'any que ve.

comunicació domèstica

La baixa imparable dels preus dels disquets

Xavier Bertran

La caiguda espectacular dels preus dels disquets els darrers dos anys ha posat en evidència els criteris de determinació dels preus de venda al públic del sector de la informàtica.

Una caixa de deu disquets floppy de 5 1/4" 2S 2D costava unes 7.000 ptes. el 1986, quan va iniciar-se la caiguda a plom dels preus. A començament del 87 s'havia reduït a la meitat, entre 3.000 i 4.000 ptes. A finals d'any es trobava arreu a 1.500 ptes, i avui, acabant el 88, es pot trobar a 825, i encara amb l'obsequi d'una caixa plàstica de protecció que es ven individualment a 150 ptes.

No totes les marques tenen el mateix preu, és clar. Les més conegudes (TDK, Maxell, Scotch, Nashua,

Basf, ...) costen actualment cap a les 1.200 ptes. Les caixes més barates es presenten sense marca, però els botiguers n'ofereixen la mateixa garantia i, segons l'opinió coincident de molts d'ells, no hi ha diferències apreciables de qualitat.

Anàlogament passa amb els disquets de 3 polzades. Les 5.600 ptes. que fa un any costava la caixa de deu unitats s'ha reduït a 2.950 en les marques conegudes, i 2.400 en les desconegudes. El descens sembla que no s'ha aturat aquí, quan s'anuncia que a la RFA s'aconsegueixen als voltants de les 1.000 ptes.

Pactes de cavallers

La caiguda dels preus ha estat possi-

ble gràcies a les importacions paral·leles que alguns majoristes efectuen dels països de l'Extrem Orient, lloc de producció preferit per la quasi totalitat de les marques d'informàtica. Pocs botiguers se subministren directament a les cases originals, prefereixen fer-ho en majoristes que ofereixen tarifes inferiors. Les grans marques no han tingut altre remei que seguir la realitat del mercat.

L'única qüestió pendent és les raons del manteniment anterior de preus tan elevats. La caiguda dels preus no es pot justificar a partir de

millors del procés de producció. Tot indica una realitat de marges comercials excessius, que abans eren respectats per totes les marques.

Els disquets floppy són de fet poc més que un full plàstic magnetitzat per totes dues cares, i no es veu per cap lloc les raons d'un preu alt de venda quan el cost global de producció i revisió és fins i tot força inferior a les 70/80 ptes. a què es pot trobar actualment.

Els pactes de cavallers per mantenir alts els preus de mercat semblen corrents a la indústria informàtica, com ha demostrat, al propi terreny del hardware, la ruptura del mercat dels ordinadors provocat per algunes marques (Amstrad, ...) disposades a obrir-se forat amb una política agressiva de preus.

El passat mes de novembre es compliran setanta anys de la mort de mossèn Josep Calafat i Mesquida, capellà i poeta que exercí durant tres anys el càrrec de vicari en cap de Sant Jordi. Encar són bastants les persones que recorden el vicari, l'únic capellà que ha mort al nostre poble, així conta els seus darrers dies el

professor Miquel Dolç: ...la grip encara desconeguda malaltia que es propagava amb esbalaiadora rapidesa i atacava no pocs dels seus feligresos, els quals el jove vicari sempre corrents d'ací i d'allà, visitava cada dia portant a cadascun el consol necessari en els seus darrers moments.

Aviat la mortal afecció

Crònica de Sant Jordi

Setanta anys de la mort del vicari Mossèn Josep Calafat

va escometre el nostre poeta. Un vespre d'hivern, a les deu de la nit, trucaren a la seva porta demanant-li l'assistència a un moribund. Era una

nit de maltempada en què bufava fort el vent i plovia a bots i barrals. El vicari no vacil·là, malgrat la seva alta temperatura, a complir el seu deure

sacerdotal; s'alçà del llit, portà en una la carretó els sagraments al malalt i romangué al seu costat fins a la matinada en què deixà d'existir. Fou un acte heròic, una fiblada d'unció evangèlica, però fatal. Al cap de cinc dies, al seu torn, s'adormia dins les mans de Déu el nostre poeta, màrtir de la seva caritat, donant, com el Bon Pastor, la vida per les seves ovelles. Era el 20 de novembre; li mancaven dos dies per complir els trenta-un anys. Fou dut a enterrar sense acompanyament, com tots els que morien de l'epidèmia, tres hores després d'haver expirat. Les seves despulles reposen, enmig del seu ramat, al cementiri de Sant Jordi.

No es coneix un poeta tan malaguanyat, en vida i després de mort, com mossèn Calafat. Morí jove i ha hagut de passar prop de mig segle perquè la seva producció en vers pogués arribar, tardana, però encara fresca, a les mans de les noves promocions.

Del llibre de Poesies, publicat per Biblioteca «Les illes d'or», l'any 1964, de mossèn Josep Calafat, reproduïm una de les poesies de gran bellesa dedicada al nostre poble, com un homenatge al malaguanyat poeta.

LA MEVA TERRA
(Al meu parent
G. Ramis)

Es una Arcàdia resplendent
que obre sa flora perfumada
dins les riberes del pòndent
de nostra hermosa illa daurada

Ara pel sol de juny besada
encara es mostra somrient;
tot són molins girats al vent
i aigua que corr per la calçada.

Des d'un pujol dolç i frescal
sembla ma terra un ideal
ple de cançons i garbes d'ordi.

Voldríeu sebre com se diu
la bella terra sense es-tiu?
Es l'esplanada de Sant Jordi.

El poble de Sant Jordi ja fa molts d'anys que li ha dedicat un carrer, que s'anomena carrer del Vicari Calafat.

NOTICIARI

El dia del Dijous Bo, l'Associació de Veïns organitzà una visita a Inca, igualment foren moltes les persones que hi anaren pel seu compte.

El passat dia 13 de novembre es celebrà a Lluç l'encontre d'AA.VV. de Ciutat i totes les varriades foren convidades a assistir a aquesta diada, a on es reuniren més de tres mil persones. Sant Jordi segurament fou l'excepció, ja que l'Associació de Veïns no convidà al poble a assistir a aquest acte on es discutiren moltes de coses profitoses per a les barriades.

La companyia d'autobusos que fa la línia Palma - Son Ferriol - Casa Blanca - Sant Jordi, que era d'en Josep Torregrosa, ha estat venuda a un particular. No es comprèn com les associacions de veïns d'aquests llocs esmentats no han fet pressió perquè la compràs l'Ajuntament de Palma; si la companyia d'autobusos hagués estat comprada per l'Empresa Municipal de Transports, ens podríem beneficiar entre altres coses del bono-bus, viatges més barats pels vells, viatges escolars, serveis més freqüents i fins més tard els vespres, etc. Actualment l'E.M.T. rep la nostra ajuda amb els impostos que pagam que ajuden a pagar el dèficit i no en treim cap benefici com la resta de barriades que es serveixen dels seus autobusos.

El mes passat els lla-dres visitaren la merceria de Ca Na Gregori on després de forçar la porta i rompre el gruixat vidre se'n dugueren vestits per més de cent mil pessetes de valor.

A en Llorenç Mas de Ca's Carter li robaren de davant casa seva una furgoneta Ebro, la trobaren després d'uns quants dies al Pil·lari.

La Policia Nacional s'en dugué a la comissaria per a declarar uns quants jovenets del nostre poble que pareix que es passejaven amb un cotxe que no era seu.

Sant Jordi, 18 de novembre
El corresponsal: M. Ramis

L'enllaç Estarellas-Sastre, un gran esdeveniment

El passat dia 5, a la basílica de Sant Francesc, celebraren el seu enllaç matrimonial Maria Teresa Estarellas i Pere Antoni Sastre. Unes noces que constituïren un gran esdeveniment social per la seva brillantor i per la nombrosa assistència d'invitats que tingueren ocasió de demostrar les simpaties amb què compten les famílies dels nuvis.

Maria Teresa i Pere Antoni arribaren a l'església acompanyats dels seus respectius pares, Catalina Oliver Roca i Joan Estarellas París, cap del departament internacional de La Caixa, i Coloma Janer i Damià Sastre, conegut empresari hotelier i ramader.

Després de la cerimònia religiosa els nous esposos i els més de tres-cents invitats es traslladaren a l'hotel Badia de Palma, a s'Arenal, propietat de Damià Sastre, per al sopar de noces.

Entre els invitats hi havia una distinguida representació del món empresarial, financer i polític.

La festa, en un ambient de gran distinció, es prolongà fins a altes hores de la matinada.

A l'esplèndid sopar hi assistiren més de tres-centes persones, entre les quals hi havia el president Canyellas.

2 de juliol de 1912

Homes

Isabel-Clara Simó

Això del permís laboral per part és una arma de dos talls. Per una banda, hi ha la necessitat que una funció social tan important com la reproducció tingui el màxim d'atenció legal; però per l'altra, com més permís laboral més perjudicada queda la dona. En efecte: quina carrera, quina promoció, quina responsabilitat laboral pot tenir la dona si l'empresari en qüestió prefereix homes que no tenen permisos de part?

És per això que m'ha agradat l'esmena socialista sobre el futur decret que concedeix setze setmanes de permís, ja que aquest permís pot ser gaudit per l'home o per la dona. Fins i tot, els permisos per lactància poden ser demanats indistintament pel pare o per la mare. És clar que els decrets no canvien la societat, ni la mentalitat; en tot cas, ajuden a evitar la regressió.

Molt em temo que els mascles espanyols evitaran tant com puguin demanar aquesta mena de permisos — l'honor masculí és fràgil com el vidre, es lesiona per no res —, però si hi ha raons econòmiques pel mig acabaran resignant-se; sobretot els humiliarà que hagin de demanar autorització de la dona.

També em sembla positiu que s'hagi aprovat la reproducció assistida. La dreta —és clar, inclosa Minoria Catalana— ha protestat i se n'ha escandalitzat. Però els escarafalls no serveixen de res contra els fets: la biogenètica és un fet. De la mateixa manera que ningú no pot esperar que hom renunciï a l'avió perquè Déu no ens ha donat ales, hom no pot esperar que les parelles estèrils s'hi resignin havent-hi mitjans competents per resoldre-ho.

Congrés sobre planificació lingüística

Els passats dies 2, 3 i 4 de novembre es va celebrar a Sant Sebastià el *Congrés sobre la planificació lingüística a l'Administració Pública*.

Hi assistiren en representació de l'Ajuntament de Llucmajor el regidor de Cultura, Maties Garcias, i l'assessora lingüística, Catalina Janer. També es va comptar amb la presència de Miquel Vives, de l'Ajuntament de Palma, i de Rosa Calafat, del de Calvià.

Aquests tres ajuntaments, a més del de Ma-

nacor, són els únics de Mallorca que compten amb un servei de Normalització Lingüística.

En aquest congrés es tractaren importants aspectes sobre la planificació lingüística, com són la preparació dels funcionaris en la llengua pròpia de cada territori, els models de planificació que es fan servir en diversos països, el paper actual i el futur de les llengües minoritàries a Europa i s'exposaren diversos estudis realitzats per ajuntaments del País Basc.

Picadís d'espines

Les majories

Les majories no sempre tenen raó.

Les majories són l'intent més aproximat de cercar la raó, però, alerta!, no sempre ho aconsegueixen.

Fa 2.000 anys, una majoria va fer enclavar un home bo, recordau-ho.

Fa 50 anys, una majoria va donar a Hitler el poder a Alemanya, recordau-ho.

Tenim el deure d'atacar les decisions de la majoria. Sí, però també el tenim, personalment, íntimament, de seguir lluitant per la nostra veritat, si no coincideix amb l'opinió majoritària.

I, un pic més, seguir pensant que si una barbaritat és consensuada per una majoria, no la fa menys barbaritat, al quantrari: l'agreuja.

Si lluitam, si sabem lluitar, si aconseguim dir-

ho clar i moltes vegades i als llocs que pertoca, algun dia, potser algun dia, ho entendran.

I rectificaran, si els és possible, si no hi han de perdre gaire, si els deixa l'Amo...

Es clar que no referan l'animalada d'haver enclavat al Crist.

Ni tampoc els criminals resultats de la bestiesa d'haver posat el poder absolut en mans d'un maníac assassí com Adolf Hitler.

Ni ressucitaran als que s'han mort de fam perquè la majoria va decidir destruir aquells aliments amb l'excusa de «mantenir els preus de mercat».

Ni la Canova tornarà a tenir ja cap possibilitat de ser la Canova.

Ni... Tants etcèteres!

Gabriel Florit Ferrer

JOCS *Salon* **Ecus**
SPIELE
GAMES
JEUX

CARRER DE SANT BARTOMEU, 25
TEL.: 491103 - S'ARENAL DE LLUCMAJOR

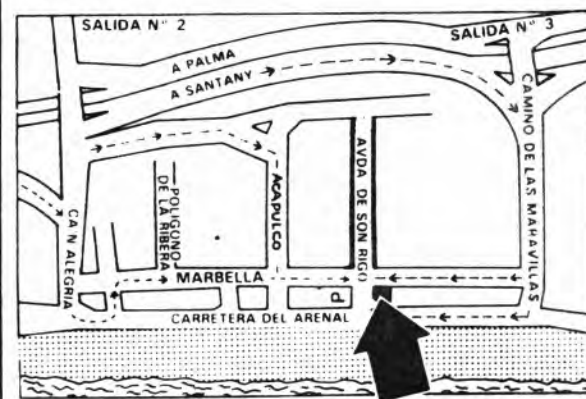
**SI VENIU
A L'ARCADA**

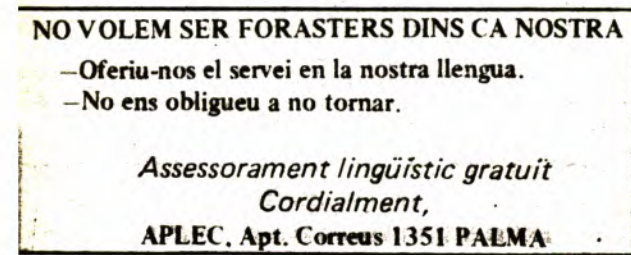
PER L'AUTOPISTA HI HA
4 O 5 CAMINS

**RESTAURANT
L'ARCADA**

CARRETERA DE S'ARENAL (CANTONADA
AVINGUDA DE SON RIGO)
TELÈFON: 261450/54
S'ARENAL DE MALLORCA

OBERT TOT L'ANY

MARXA ARENALERA

Petits anuncis

Aquests anuncis poden ser remesos a la nostra redacció, Camí Canteres 132. Tel. 265005 i a totes les agències de Publicitat.
Cada paraula, 10 pessetes.

BORSA IMMOBILIARIA

URGEXEN PISOS PER LLOGAR. FINQUES AMENGUAL.

Sant Cristofol, 16.
Tel. 269250.

S'ARENAL, apartament per a 3 persones, amoblat, terrassa, per mesos. 25.000 ptes. AMENGUAL. 269250.

CA'N PASTILLA, estudi amoblat, bany, cuina, terrassa. 25.000 ptes. AMENGUAL. 269250.

PISOS I XALETES
per llogar a la comarca de S'Arenal.
FIQUES SASTRE BARCELO
Carrer Millà, 15.
Tel. 260649.
S'Arenal de Mallorca

A CALA PI, veng xalet, 650 m². de solar, piscina i vista a la mar. Nou milions i mig de pessetes. Tel. 260889.

LES PALMERES veng duptelets. Tel. 297020.

CARRER BERLIN. Veng pis, tres habitacions. 4.000.000 Ptes. Facilitats. Tel. 262923.

DAVANT el Palau del Rei, veng estudi amoblat. 1.800.000 ptes., al comptat. Tel. 410522.

S'ARENAL, veng pis, 4 habitacions, 2 galeries, bany i lligador, cuina-menjador i saleta, 120 metres de terrassa. Segona línia, garatge opcional. 7.200.000 ptes. Tel. 267470.

LLUCMAJOR. Veng casa en bon estat. Facilitats de pagament. Tel. 662468.

ES VEN PIS, urbanització Sa Gruta, Ciutat Jardí. 3 dormitoris dobles, sala-menjador, ofis gran. 7.000.000 ptes. Telf. 415645.

S'ARENAL, traspàs bar, ben muntat, 2 banys, lloguer: 45.000 Ptes. AMENGUAL. 269250.

S'ARENAL, traspàs local, 210 m²., bona situació, lloguer: 75.000 Ptes. AMENGUAL. 269250.

S'ARENAL, planta baixa amoblada, 2 dormitoris, terrassa, temporada. AMENGUAL. 269250.

SOMETIMES, balneari 3, lloguer de pisos, 2 dormitoris, 40.000 Ptes. AMENGUAL. 269250.

S'ARENAL, PIS, 3 dormitoris, amoblat, terrassa, assolellat, 35.000 Ptes. AMENGUAL. 269250.

AVINGUDES, despatx dues dependències, aire assolellat i bona vista, molt condicionat, per estrenar. AMENGUAL. 718987.

TENNIS, ATIC 3 dormitoris, amoblat, terrassa, vistes alegres. 45.000 Ptes. AMENGUAL. 718987.

MONTUIRI, pis 3 dormitoris, amoblat, bones vistes, tranquil. 26.000 Ptes. AMENGUAL. 718987.

EL TERRENO, pis un dormitori, sense mobles, cuina americana, per estrenar, 30.000 Ptes. AMENGUAL. 718987.

CALA MILLOR, xalet 2 dormitoris, amoblat, vistes meravelloses, piscina, garatge. AMENGUAL. 718987.

VENÇ 5 mòduls amb tauleta de vidre a joc. 491952, hores d'oficina i 290452 els vespres. Demanar per na Cati.

S'ARENAL: Primera línia, quart pis, amoblat, 3 dormitoris. 400.000 ptes. AMENGUAL. 269250.

S'ARENAL, pis 2 dormitoris, amoblat, terrassa, totes les despeses incloses, tot l'any. 36.000 ptes. AMENGUAL. 269250.

S'ARENAL, pis 3 dormitoris, amoblat, rentadora. 55.000 ptes. AMENGUAL. 269250.

LOCAL 30 m². a S'Arenal, terrassa. 30.000 més IVA. AMENGUAL. 269250.

CONTESTADORS AUTOMATICS, telèfons sense mans, telèfons sense fils. ELECTRONICA EL GAUCHO. Carrer Mallorca, 2. Tel. 263423.

S'ESTANYOL, xalet de 3 dormitoris, amoblat, terrassa, garatge, per temporada. AMENGUAL. 269250.

CA'N PASTILLA, apartament 1 dormitori, amoblat, 200 mts. de terrassa, per temporada o per tot l'any. AMENGUAL. 269250.

COMPRARIA solar d'un mil·lenar de metres, entre S'Arenal i Ca'n Pastilla. Tel. 467193.

CERC PLANTA BAIXA a S'Arenal. Tel. 263423.

NECESSIT Magatzem, casa vella o solar a Ses Cadenes, Pil·larí o Meravelles. Ofertes al 261246 - 261052.

TRASPAS LOCAL de 250 m² a l'altura del balneari 8 de S'Arenal, per tres milions de pessetes, lloguer 70.000 ptes. Tel. 261671.

EL DORADO, veng xalet amoblat. També el canviaria per àtic a S'Arenal. Tel. 266799.

S'ARENAL, balneari 7, un garatge per llogar, 5.000 Ptes. AMENGUAL. 269250.

TRASPAS LOCAL gran, al carrer Trasimen de S'Arenal. Actualment serveix d'oficina. Telèfons 268201 - 490152.

CA'N PASTILLA, planta baixa, amoblat, 2 dormitoris, terrassa, assolellat, per temporada. AMENGUAL. 269250.

A S'ARENAL, veng el local n. 10 del carrer Marbella, 41, Edifici Ribera. Dues sales, portes metàl·liques, magatzem i excusat. 45 m². i 18 m². de terrassa, quatre milions al comptat. Bona zona. Antoni Jimenez. 756058 a les 13 hores.

VENÇ FINCA tres quarterades a Son Marió. Entrada carr. Randa i camí veïnal. 1 Km. del centre de Llucmajor. Casa de rotors i de cistelladors. 660841.

S'ARENAL-LLUCMAJOR lloc local ben situat apte per a qualsevol negoci. Preo 65.000 ptes. GELABERT 721730.

PASSEIG DE Mallorca, llog local preparat per perruqueria de senyors i senyores. Preu 45.000 ptes. Telefonar al 721730 de 9,00 a 13,00 hores. GELABERT.

ZONA BALMES veng pis 2 habitacions, menjador, cuina i sala de rebre. 3.650.000 ptes. Telefonar de 16,00 a 19,00 hores al 712596 GELABERT.

S'ARENAL-LLUCMAJOR veng local 90 m². amb terrasses, dues sales de bany completes, apte per a farmàcia, pastisseria, electrodomèstics etc... 6.800.000 ptes. Facilitats. Telefonar de 9,00 a 13,00 al 721730.

S'ARENAL. Pis de 125 m². prop de la mar, 4 habitacions, gran terrassa, cuina amb rebost i bany. 5.500.00 ptes. Tel. 236293.

S'ARENAL. Veng apartament dos dormitoris, cuina, bany, menjador i terrassa. Vista a la mar. 6.300.000 ptes. Tel. 292243.

A LES MERAVELLES, devora l'hotel San Francisco, veng apartament amoblat, a 50 metres de la mar. Bona vista, 2 dormitoris, opció a garatge. Preu a convenir. Tels. 263199 - 460139.

LLOC ESTUDI per hores. Màxima discreció i serietat. Tel. 404218.

COMPRARIA dues quarterades a dos o tres quilòmetres de S'Arenal. 265374.

S'ARENAL, primera línia, entre balnearis 7 i 8, particular lloga pis 4 dormitoris dobles, gran saló-menjador, terrassa de 40 m²., 2 sales de bany, lligador, cuina equipada amb ofice, rebredor gran, rebost, galeria. 75.000 ptes. Tel. 719327.

S'ARENAL, se ven pis prop de la platja, 3 dormitoris, cuina amoblada i bany. 4.500.000 ptes. Senyor Arrova. Tel. 262700.

BADIA BLAVA, veng apartament modern planta baixa, 1 dormitori doble, menjador, bany i cuina. Ban preu al contat. Tel. 770016.

BELLAVISTA DE CALA BLAVA, veng apartament 3 dormitoris, bany, escussat, dues places garatge, cambre dels mals endossos, energia solar, jardí, vista a la mar, a 15 minuts de Ciutat. Tel. 710704.

COLL D'EN RABASSA. Veng àtic, 3 cuartos, bany, lligador, cuina, menjador, sala d'estar, aparcament, terrassa, telèfol, 40 metres de terrassa, vista a la mar i a la montanya. 6 milions de ptes., al comptat. Trucau a partir de les 22'00 al 236788.

COLL D'EN RABASSA, veng pis, 3 dormitoris, sala-menjador, cuina amoblada, bany, terrassa i garatge. Tel. 264330.

CAN PASTILLA, veng garatge al carrer Miquel Masutí, n. 3. Tel. 265557.

S'ARENAL carrer torrent 40 metres de la platja, s lloga pis, tres dormitoris, dues sales de banys, saló menjador, totalment equipat. Tels. 500358 - 505807

SON VERI de S'Arenal Lloc pis amoblat per temporada. 3 cuartos, sala menjador, rebredor, bany, galeria i dues terrasses. Te 279668.

CAN PASTILLA. Lloc pi màxim a dues persones: 50.000 ptes. Tel. 209311.

COLL D'EN RABASSA Lloc pis amoblat de 14 m²., assoleat, tres dormitoris dobles, sala-menjador gran, cuina espaiosa, bany i lligador, dues terrasses, jardí i possibilitat de garatge. 60.000 ptes. Te 601112.

COLL D'EN RABASSA Lloc primer pis únic amoblat. 40.000 ptes. Te 264118 - 756302.

MOLINAR, davant la mar al Portitxol. Carrer vica Joaquin Fuster, 25. Llo planta baixa ben gran, am garage i jardí. Informaci els matins de 10 a 13. Te 461172 - 462887.

CAN PASTILLA, entre el balnearis 2 i 3 se lloga apartament. Tel. 246149.

SON VERI DE S'ARENAL Lloc o veng pis amb aparcament i piscina. Te 469199.

S'ARENAL. Veng estuc devora l'Hotel Badia d Palma. 2.300.000 ptes. Te 269844.

S'ARENAL, carrer Asdrubal, veng pis, tres cuartos, cuina amb terrassa, saló es paiós amb vista a la mar, mig amoblat. 5.200.00 ptes. Trucar horabaixes Tel. 714085.

S'ARENAL, veng pis de 180 m²., 4 dormitoris, menjador, saló, cuina, rebost, cambra dels mals endossos, dues sales de bany, garatge al soterran 13.000.000 ptes. Te 490013.

IMPRESA

moderna

Tota classe d'impressos, de lux, comercials i de propaganda.

PAPERERIA

Tot en material escolar i objectes d'escriptori

PERFUMERIA

Gran exposició d'objectes de regal.

Carrer de Sa Fira, 10 Tel. 660310

LLUCMAJOR

S'ARENAL

Bitllets d'avió i de vaixell.
Vols xàrters.
Crediviatge.
Lloguer de cotxes.
Reserves per telèfon i entrega de bitllets a domicili. Amilcar, 16.
Tels. 266673-261265.
S'Arenal de Mallorca.

ANUNCIAU-VOS DE FRANC A S'ARENAL DE MALLORCA

Nom:
Cognom:

D.N.I.
TELF:

ATENCIÓ

- Escriu un sol anunci per cupó.
- Useu lletres majúscules.
- Escriu dins el requadre el text.

TEXT:

Ompli aquest cupó i enviaï-lo a:
S'ARENAL DE MALLORCA: Camí de les Pedreres, 132 - 07600 -
SES CADES DE S'ARENAL

Petits anuncis

PERRUQUERIES

PEPE ROMERA, perruquer de senyors. Tall a les tisores i a la navalla. Dofí, 4. Tel. 262856 - Ca'n Pastilla.

MAKA Perruquera. Pedicura i manicura. Botònic Germà Bianor, 19. Tel. 260756.

MIQUELA PERRUQUERA. Neteja de cutis, manicura i pedicura. Carrer Mallorca, 3 - S'Arenal. Tel. 263423.

JAUME, barber de Ses Cadenes. Tel. 262065.

BLANCA Perruquera. Gran i General Consell, 36 - S'Arenal. Tel. 265109.

ANIMALS DE COMPANYIA

PRODUCTES PEL CAMP. pinsos, insecticides, animal de companyia. "PAJARERIA" S'ARENAL. Plaça dels Nins, 26, S'Arenal.

CLINCA VETERINARIA S'ARENAL. Dr. Daniel A. Magrini. Consulta al carrer Joaquim Verdager, 17. Dematins de 10 a 13'30. Horabaixes de 16'30 a 20. Tel. Clínica: 490153. Tel. urgències: 207919.

RESIDENCIA I ESCOLA d'ensinistrament de cans. Venda de cadells. "CRIADERO LOS VALIENTES". Tel. 662136.

CONSULTORI VETERINARI. Carrer Exèrcit Espanyol, 23 - baixos. Tels. 491736 - 296097. De dilluns a divendres, de 17 a 20 hores.

VIATGES

VIATJES S'ARENAL. Billets d'avió i de vaixell. Vols xàter. Crediviatge. Lloguer de cotxes. Reserves per telèfon i entrega de billets a domicili. Telèfons: 266673-261265. S'Arenal.

VIATGES XALOKI. Billets de vaixell i d'avió. Telèfon: 267450.

BORSA DEL MOTOR

SI DESITJA UN COTXE nou de la nostra gamma, vingui i en parlem. AGENCIA OFICIAL RE-NAULT. Tel. 413867 - Son Ferriol.

VENDES

FEMS DE CAVALL, veng a preu raonable. Telf. 413011.

VENC BOT de fibra de 10 pams descobert amb motor fora borda de 7'50 CV «Mercury». Tel. 262769. Ref. Miquel.

LLIBRERIA DE VERD EN BLAU. Llibres en català i en castellà. Especialitat en lectures juvenils i infantils. Comandes de llibres en 24 hores. Avinguda del Cid, 56. Tel. 248360 - Son Ferriol.

VENC ORDINADOR marca Sharp, complet amb programes de facturació i comptabilitat. L'hem emprat un any. 400.000 Ptes. Telf. 413867.

OUS FRESCS

de gallina rossa
Servici a restaurants i hotels cada tres dies.
Preus interessants.
Granja Acosta.
Llucmajor.
Tel. 660432.

VENC SOMO 2 de 2 metres. 4 veles corredera electrònica, motor fora borda Mariner de 8 H.P., canya llarga. Un milió de pessetes al comptat. Tel. 410522, hores de menjar.

PERSONALS

SENYORA, 35 anys, bruna, bona feina, cotxe, pis, bona presència, vol conèixer senyor bo, atractiu, amb idees clares per a fins matrimonials. 710087.

SEPARADA 32 anys, estudis mitjans, culte, elegant, voldria relacions amb cavaller culte, que li agradi treballar, indiferent el seu estat civil. 710087.

ELEGANT SENYORETA, 19 anys, maca i comprensiva, voldria conèixer jove treballador 24 ó 25 anys per formar una família. Voldria que tengués cotxe. 277990.

VULL FORMAR UNA LLAR amb un marit que estimi la vida casolana, fadrina de 25 anys, pis, estalvis importants, feina fixa, a qui li agradi el camp. 277990.

PROFESSORA GEOGRAFIA, 32 anys, estudis superiors, llicenciada en belles arts, pis, cotxe, voldria conèixer jove fadrí. 277990.

PROFESSORA INFORMATICA, anglès, m'agrada la lleialtat i la formalitat, senyor amb qualitats similars, només vull una bona amistat, de moment. 710087.

LESBIANA, cerc al·lota per amistat i relacions. Possible convivència. Enviat foto i telèfon per contactar. Apt. 217 Can Pastilla.

MALLORQUI, de 35 anys, voldria amistat seriosa i discreta amb dona de 18 a 35 anys. No necessàriament sexe. Apt. 694, Palma.

MATRIMONI, 30 anys, contactaria amb similar. Apt. 417, Palma. Abstenir-se si no envien telèfon.

SEPARADA, voldria contactar amb cavaller de 50 a 60 anys, elevat nivell cultural, alt i lliure, per sortides i formar relació seriosa. Apt. 473, Palma.

JA VE NADAL i me trob sola, vull un home que serveixi d'estrella al meu cor. Tenc 25 anys, fadrina, simpàtica i amant de la llar. Crida'm al 710087.

VIUDO DE 56 anys, viu de rendes, cerca dona d'una cinquantena per a relació sentimental. Tel. 415983.

SENYORA RESPONSABLE i de confiança, s'ofereix per a despatx mèdic, guardar infants o cuinera. Preferible mitja jornada. Tel. 260597.

HOME 39 anys, formal, futur resolt, desitja conèixer una al·lota senzilla i simpàtica que se trobi sola com jo. Li oferec amistat, ajuda i respecte. Envia'm el teu telèfon a l'apartat 386 de Palma.

SEPARADA legal, sense fills, negoci propi, propietat habitatges, vull formar una llar, senyor bo i lleial, que no begui. 710087.

VIDU DE 54 anys, empleat EMAYA, estic sol, sense fills, vull conèixer senyora comprensiva, que es trobi en la mateixa situació. 710087.

MECANIC AGRICOLA, de bon veure, em consider simpàtic i senzill, m'agradaria trobar una senyora amb les mateixes qualitats. 710087.

CASADA, maca i prima, vull conèixer home robust, amistat, tot l'amor que faci falta. 710087.

SENYORA, comerç propi, elegant i atractiva. 40 anys, separada, amb una filla. Cerca senyor de bona posició d'una quarentena d'anys que sia amorós i no estigui gras. 209566.

TECNIC ENGINEYER, 43 anys, 1'72 d'alçada, presència excel·lent, tràmits de divorci, sense fills, voldria conèixer senyora educada per relacions serioses. 710087.

ATRACTIVA dependent, 34 anys, separada, un fill, feina estable, sense problemes econòmics, 1'65 d'alçada, voldria trobar home treballador i comprensiu. 209566.

TAXISTA de 30 anys, simpàtic, peninsular, 1'72 d'alçada, pes proporcionat, pis, cotxe, estalvis importants, amb idiomes, senyora d'uns 32 anys, preferible sense fills. 209566.

SEPARADA de 42 anys, bona presència, elegant 1'63 d'alçada, rossa, negoci propi tenda de pell, vull conèixer senyor educat amb bona posició econòmica. 209566.

FADRI de 32 anys desitja conèixer al·lota de 25 - 30 anys amb fins matrimonials. Telefonar a S'ARENAL DE MALLORCA. Tel. 265005.

AZAFATA, fadrina de 29 anys, un fill, elegant, 1'68 d'alçada, ben proporcionada, sense problemes, vull trobar un bon home fins als 38 anys. 710087.

INDUSTRIAL separat, fills majors independents, 57 anys, vida acomodada, embarcació, pis, xalet, cerc senyora de posició, sincera, amb cultura general. 710087.

ASPIRANT a universitària, 24 anys, simpàtic, agradable, 1'64 d'alçada, 54 quilògrams, voldria trobar jove senzill, bona persona i treballador fins als 32 anys per estimar-nos. 710087.

WHERE are the nice looking girls of this world any nationality, but slim not to old, german guy 28, blond hair green eyes, O.K. build like sex and love everyday. Live here and want to read from you soon. Apt. 20.047 Palma.

DIRECTORA centre, fortuna personal, divorciada sense fills, 47 anys, 1'79 d'estatura, estudis universitaris, aficionada a la lectura, passejar... desitja amistat. Tel. 277990.

FADRINA, 56 anys, me defens bé però me trob molt sola, necessit amor, estimació. Me relacionaria amb senyor amb fins seriosos. Tel. 277990.

FADRI, professió estable, amb afeccions esportives, bru i de bon veure, vull formar parella, senyoreta bona i sincera. 710087.

PROFESSOR d'història, fadrí, 32 anys, voldria amistat amb dona de 20 a 30 anys. Fins seriosos. Apt. 196 Can Pastilla.

VULL casar-me amb Sr. intel·ligent, honest, sense problemes personals ni econòmics. Abstenir-se mediocres, lligadors o curiosos. Puc oferir molt. Aquest anunci és seriós. Apt. 1.245 Palma.

VULL enamorar-me de tu, dona atractiva de 28 a 35 anys, amb falta d'estimació i comprensió. Tenc 38 anys, ben paregut, situació resolta, vida interessant però amb falta d'amor. Apt. 131 Can Pastilla.

SENYORA, sense familiars, bona situació, culta i amorosa. Voldria conèixer cavaller 55 a 60 anys, culte, intel·ligent, amorós, ben situat i que es trobi sol, amb fins seriosos. Abstenir-se si no reuneixen aquestes condicions. Apt. 461, Palma.

SI ETS GAI, 35 anys, culte, amorós, simpàtic i et sents tan sol com jo, estic disposat a compartir-ho tot, soc estranger, visc a Palma, universitari molt romàntic, 40 anys. Apt. 10.219 Palma.

SI VOLS conèixer i tenir al teu costat un jove especial i atractiu amb qui poder sortir i aprofitar aquells plaers de l'estiu, escriu-me, dona'm el teu telèfon. Apt. 371 Palma.

PERRUQUER, esdevendridor resolt, negoci propi amb importants beneficis, 29 anys, fadrí, bru, 1'70, voldria trobar fadrina senzilla, amable, si és possible de poble. 277990.

«HOSTESA» molt maca, alta, bona presència, casa de camp, quan torn em preocupa tornar a casa i no tenir un company amb qui compartir-ho tot, tenc 32 anys. 277990.

MECANIC, no conec ningú, no sé el que és l'amistat, 23 anys, visc amb els meus pares, importants estalvis, cotxe, em sent tot sol, si vols ser la meua amiga, crida'm. 277990.

FADRINA sense fills, 33 anys, molt bonica, m'agradaria mantenir relacions íntimes amb senyor a qui li agradi fer l'amor. Ho pasarem molt bé. Enviem dades personals i telèfon a l'apartat 10.236 - 07080 - Palma.

ME DEFENS molt bé. Només necessit amor. M'interessa conèixer senyor amb fins molt seriosos. Cridau-me al 277990.

FADRINA DE 35 anys, me trob molt sola, estic deprenida, cansada. Tenc bona posició econòmica i l'esdevendridor resolt. M'agradaria conèixer senyor amb situació similar. Som molt senzilla. Per favor, trucaa-me al 277990.

SEPARADA, 24 anys, sense fills, sense problemes, administrativa, 70.000 al mes, pis, cotxe, cultura. Desig refer la meua llar, senyor fins a 45 anys. Tel. 277990.

FADRINA, 45 anys. Nivells econòmic i cultural alt. Me relacionaria amb senyor fins a 50 amb situació similar a la meua. Tel. 277990.

VIUDA DE 59 anys, page-sa, de Cala Millor, bon cor, amable, voldria amistat amb senyor fins a 70 anys, que sigui bo, honrat, net, ordenat, per conèixer-me. 277990.

RELACIONS PUBLIQUES, 35 anys, fadrina, activa, optimista, em trob molt sola, ho tenc tot però em faltes tu, si ets amable, simpàtic, i treballador. 277990.

MESTRESSA DE CASA, fadrina, sense fills, de la llar, tranquil·la, 25 anys, voldria conèixer persona bona, senzilla, som un poc tímida, fins matrimonials si tot va bé. 277990.

PELLETERA, boutique pròpia, estalvis elevats, voldria amistat amb senyor de mitja edat, amable, culte, tenc 35 anys, fadrina, independent, molt maca, simpàtica. 277990.

ADMINISTRATIU, 35 anys, voldria amistat amb fadrina o separada, no importa la teua situació, admir la bellesa interior de les persones, la noblesa, no tenc problemes. 277990.

VIUDA, 69 anys, m'agrada viatjar, passejar, bona salut, bona paga, voldria amistat amb senyor similar, passarem la resta dels nostres dies junts. 277990.

DIVORCIADA, 33 anys, una filla major, simpàtica, educada, bon lloc de treball, vull refer la meua llar amb senyor bo d'edat similar. 277990.

DIRECTOR DE BANC, fadrí, 46 anys, culte, comodat increïble, béns importants, m'agradaria senyora fins a 50 anys, indiferents si té fills, atenta, responsable. 277990.

PERSONALS

CONSTRUCTOR, 45 anys, bru, alt, ben paregut, esdevenidor resolt, sense vicis, voldria amistat amb fadrina fins a 40 anys, no importa fills, ni situació. 277990.

VULL TROBAR HOME SERIOS, amable, fins seriosos, tenc 37 anys, treball, bona posició i presència, simpàtica, amable. 277990.

VIUDA, 22 anys, la soledat em fa por, vull ser feliç, si tu em pots ajudar crida'm, som rossa, simpàtica, treball fix, estudis universitaris, educada. 277990.

SECRETARIA, 29 anys, 1'70, 75.000 Ptes. al mes, cotxe, pis a Palma, aficions a la pintura, la música, la naturalesa, la jardineria, senyor interessat en conèixer-me amb fins formals cridau al 277990.

VIDU, 30 anys, independent, simpàtic, estudis superiors, sense problemes, voldria fer amistat amb fadrina / separada / vídua bona, amable, que li agradi la llar, que sigui lleial, educada. 277990.

ASSESSOR FISCAL, 46 anys, alt, ben plantat, responsable, vida còmoda, m'agradaria conèixer senyora / senyoreta que li agradi la llar, 24-33 anys. 277990.

SOM FADRINA, jove, guapa, esdevenidor resolt, m'agradaria trobar una persona amb la qual conviure, primer conviure, amb la independència i l'alegria de viure, tenc 29 anys. 277990.

CAMBRERA D'HOTEL, 25 anys, sense problemes, m'agradaria formar una llar amb senyor sense problemes, no importa edat ni estat, que sigui treballador. 277990.

RECEPCIONISTA, 28 anys, bru, alt i prim, do de gents, viss sol, ingressos elevats, m'agradaria fadrina fins a 30 anys, simpàtica, guapa, fins matrimonials. 277990.

FADRINA, 27 anys, peninsular, culta, amable, 1'58 i 56 Kg., bruna d'ulls clars, voldria formar una vertadera llar, som treballadora, simpàtica. Si em vols conèixer crida al 277990.

FADRINA, 26 anys, treball fix, el meu problema és la soledat, la meua vida no és alegre sense el teu amor, necessit un amic per compartir tot el que m'enrevolta, som maca i atractiva. 277990.

FARMACEUTICA, 56 anys, rossa, molt bona presència, voldria fet amistat amb fins seriosos amb senyor de la meua mateixa situació fins als 70 anys, alt, de bona presència. 277990.

SOM JOVE I BONICA, visc a Magalluf, estic cansada de les discoteques, m'agrada la tranquil·litat, la llar, la família, tenc 27 anys, treballadora, si em vols conèixer crida'm al 277990.

VIDUA, fils casats, 53 anys, sana, treballadora, vull refer la meua vida amb senyor fidel, que li agradi sortir a passejar, et donaré estima, amor. 277990.

JOVE FADRI, 25 anys, vida resolta, grans riqueses, m'agradaria trobar fadrina que valorés la meua persona, fins formals i seriosos, femenina, elegant, jo ho som. 277990.

PROPIETARI SUPERMERCAT a Alcúdia, grans béns, ingressos, 1'70, ros, ulls marrons, la soledat em turmenta, m'agradaria conèixer senyoreta amorosa, amable, fins a 35 anys. 277990.

POLICIA MUNICIPAL, simpàtica, esdevenidor assegurat, 43 anys, bona presència, m'agradaria amistat amb fins seriosos amb senyor sense problemes, sense vicis, jo faré molt feliç l'home que es casi amb mi. 277990.

FADRINA, 32 anys, treball en un comerç de pells, m'agradaria conèixer senyor sense problemes, amorós, relacions serioses. 247912.

SOM PERSONA NOBLE i voldria tenir relacions, amistat de moment, amb senyor culte, de bona presència, net, entre els 30 i els 45 anys. 277990.

DIVORCIADA, sense fills al meu càrrec, cotxe, cultura àmplia, m'agradaria tenir una bona amistat amb senyor fins a 48 anys, que sigui bo i li agradi la llar, passejar, la naturalesa. 277990.

SECRETARIA, 25 anys, bonica i sola, em sent trista, aficions culturals, voldria relació amistosa amb jove amable i cult, fadrí, fins als 37 anys, fins matrimonials. 277990.

ROMANTIC, 27 anys, m'agrada el camp, passejar, la música, tenc cultura i posició, vull formar una vertadera llar/família. Si ets com jo, crida'm al 277990.

FADRI, posició alta, empresari, vida resolta, voldria una dolça amistat amb senyora/senyoreta fins a 45 anys, jo en tenc, 53, cult, amable. 277990.

FADRI, 28 anys, treballador, em vull casar amb senyoreta senzilla, que li agradi la naturalesa, passejar, som sor-mut i m'agradaria que tu també ho fossis, ambdós cercaríem la nostra pròpia llar plena de felicitat. 277990.

ANGLES, 62 anys, vidu, visc de rendes i fortuna, ben plantat, vull fer amistat amb companya que li agradi viatjar i la llar. 277990.

PROFESSORA, 35 anys, bruna, senzilla, ben plantada, excel·lent mestressa de casa, vull formar família amb senyor seriós, educat, amorós, treballador. 247912.

FORNER, 22 anys, 1'87, corpulent, ulls blaus, vull començar la vida amb senyoreta sense vicis, formal, de bon cor. 247912.

SECRETARIA, mitja edat, atractiva, interessant, personalitat, de gran cor, vull senyor educat, inquietuds culturals, sa, per formar parella. 247912.

PILOT D'AVIACIO, 33 anys, sa, separat, sense problemes, bona presència, voldria fer amistat amb fins matrimonials amb senyora o senyoreta de gran cor, que li agradin els nins. 277990.

DIVORCIADA, 1 fill, funcionària, 35 anys, gran cor, 1'63, 158 Kg., bruna, vull refer la meua llar amb home seriós, culte, educat, 33-48 anys, sense vicis. 277990.

PERRUQUER, de gran cor, un poc tímid, vull trobar jove formal i educada amb fins matrimonials, 23-31 anys, sana, neta, si em vols conèixer crida'm al 277990.

DEPENDIENTA, 24 anys, jove, alegre, simpàtica, voldria tenir relacions amistoses amb fadrí / vidu fins als 37 anys, que sigui alegre, sense problemes, fins matrimonials. 277990.

EMPLEADA DE COMERÇ, 28 anys, sana, neta, m'agrada ballar, passejar, el cinema, voldria fer feliç senyor solitari, indiferent si té fills. 277980.

PSIQUIATRA, 45 anys, excel·lent esdevenidor, xalet, afeccionat a l'arquitectura antiga, m'agradaria formar una llar amb amor, felicitat i pau amb senyora o senyoreta bona i senzilla. 277990.

CAMBRER, 45 anys, amorós, treballador, net, pis propi, fadrí, voldria formar família amb senyora senzilla, agradable i que li agradin els nins. 277990.

TRANSPORTISTA, 43 anys, 1'78, prim, ben plantat, voldria fer amistat seriosa amb senyora sense vicis, pacífica, sana, amb fins matrimonials. 277990.

RECEPCIONISTA D'HOTEL, bons estalvis, sense problemes, la il·lusió de la meua vida és formar una família, voldria senyora o senyoreta fins als 30 anys, bona presència, sense vicis, culta. 247912.

FADRINA, cerc cavaller educat, amant del món artístic, fins els 69 anys, amb fins formals, tenc posició, cultura, acomodada. 277990.

Carles A. Gelabert
i Socies
ADMINISTRADOR DE
FINQUES AGENT
IMMOBILIARI
Carrer Jaume Santacília,
3 - ent. 07012 Ciutat de
Mallorca - Plaça dels
Nins, 2 - baixos B.
Tels. 721730 - 712596.
07600 S'Arenal de Mallorca

CRISTALLERIA
EL ESPEJO
VIDRERES
EMPLOMADES,
GRAVATS ARTÍSTICS,
VIDRES DE
SEGURETAT,
TANCAMENT DE
GALERIES AMB
ALUMINI I CRISTALL,
VIDRES I MIRALLS EN
GENERAL, MAMPARES
DE BANY.
CARRETERA DE
MANACOR, 428
CASA BLANCA - TLF.: 249039

TENC 28 anys, separada, castanya, d'ulls clars, 100.000, vull trobar senyor amb fins seriosos. Crida'm al 710087.

TENC EL COR ADORMIT d'esperar i tu me'l despertaràs, som tímid, tenc 50 anys, pis, cotxe, em dic Pere. Crida'm al 710087.

SENYOR 60 anys, comerciant, cotxe, pis, bons ingressos, m'agradaria fer amistat de moment amb dona senzilla i amorosa. Crida'm al 710087.

DIVORCIADA, 65 anys, nivell cultural alt, 200.000, atractiva, agradable, neta, sense fills, m'agradaria trobar un home que en faci feliç i jo a ell. Crida'm al 710087.

DIRECTOR GERENT, 50 anys, sense problemes economics, voldria conèixer senyora, no importa si té fills, fins seriosos matrimonials. Crida'm al 710087.

CRISTALLERIA
TORRES

VIDRES, CRISTALS,
MIRALLS,
MARCS, ALUMINI

CARRER LISBOA, 35
TELS: 266517 - 491785
S'ARENAL DE MALLORCA

PER IL·LUMINAR
LA SEVA LLAR
ELÈCTRICA
N Y E G O S
Jaume Balmes, 45
Telèfon 29 56 18
07004 Ciutat de Mallorca

SENYORETA 19 anys, com de preciós és el regne de l'amor quan un home és al meu costat i pot donar-me molta comprensió i fins i tot el seu cor, som rossa, cabells curts, ulls blavosos, m'agradaria molt que em cridassis al 710087.

SENYORETA 39 anys, bruna, estatura normal, simpàtica i alegre, per ser feliç no vull castells ni riqueses, només un home que sigui amorós i que em sàpiga estimar, si estàs llegint les meves quatre línies que tu siguis la meua mitja poma com Adam i Eva. Crida'm al 710087.

DIVORCIADA, 27 anys, negoci a Palma, importants béns, voldria fer amistat amb un bon home. 247912.

FADRI, 55 anys, bona presència, educat, importants béns, vull formar una família amb fadrina amb cultura, educada, neta, de bon cor. 247912.

MENJARS CASOLANS

SOM ESPECIALISTES
EN XOT I PORCELLA
FEIM PRESSUPOSTS
PER A BATETJOS,
COMUNIONS I BODES
APARCAMENT PROPÍ
ELS DILLUNS
TANCAT
AVINGUDA DE
CARLES V - TEL.: 661117
LLUCMAJOR

CONSTRUCCIONS
I EDIFICACIONS
DE S'ARENAL, S.A.

CONSTRUCCIONS I REPARACIONS
EN GENERAL
*
ESPECIALITAT EN CONSTRUCCIÓ
DE PISCINES
AMB EL SISTEMA «GUNITE»

C/. Cabrera, 18 baixos - Tel. 26 53 54 - S'Arenal (Mallorca)

PERSONALS

VIDUA, 33 anys, negoci propi, bonica, intel·ligent, acceptaria senyor honrat, responsable per a fins matrimonials. 247912.

COMERCIANT, xalet vora la platja, cotxe, estrangera, atractiva, 45 anys, senyor a qui agradin els nins, el camp, la vida sana, 277990.

VIDUA, 55 anys, esdevindor resolt, amorosa, dolça, maca, afeccionada al teatre, la música, cerc senyor amb fins formals. 277990.

EL MEU COR CERCA i ella no és amb mi. La vull fer feliç i no la trob, senyor de 27 anys, fadrí, negoci propi, amorós, bona presència, crida'm al 710087.

TENC UNA FABULOSA tècnica per fer-te feliç i que et riguis amb mi sense parar. Saps com...? Només fent-te pessigolles. Som un bromista, per què? Doncs perquè som simpàtic i amable com has pogut comprovar. Em dic Sergi, tenc 38 anys, farmacèutic, 310.000, pis, cotxe, m'agradaria conèixer-te a tu que en aquests moments estàs llegint les meves línies. Si em vols conèixer crida'm al 710087.

EL MEU COR està ferit, tu me'l curaràs, fes-me feliç, ho necessit tant, senyor 53 anys. Crida'm al 710087.

ROSSA, tenc 47 anys, negoci propi, em vull casar amb un home molt home. Crida'm al 710087.

PROFESSORA D'IDIOMES, voldria conèixer l'home dels seus somnis, un home que sàpiga el que és una dona de la llar, bruna de cabells llargs, ulls negres, 31 anys. Crida'm al 710087.

SOM ESTUDIANT de COU i Universitat, carrera quasi acabada, tenc 22 anys, m'agrada sortir, no tenc mai vici. Crida'm al 710087.

EM DIC MARIA, tenc 25 anys, fadrina, bruna de cabells arrissats, 1'69, prima, si ets un home de bon cor i vols fer-me feliç, crida'm al 710087.

ESTIC DRET però em sent tot sol, esper trobar la senyora que tant cerc però no trob, si tens fills millor, compartirà la meua felicitat amb tu i amb els nostres fills, dic nostres perquè els que són teus, si ens casam els estimaré com a fills meus, 200.000, cotxe, xalet, em dic Josep, tenc 55 anys. Crida'm al 710087.

NECESSIT d'una dona la seva comprensió i amor, tenc 37 anys, advocat, no m'importa l'estat civil, i si té fills millors, suficients ingressos, som bru, ulls verds, estatura 1'75, el meu nom és Miquel. Crida'm al 710087.

CRIDA'M deixaràs d'estar sol, tenc 30 anys però semblen 27, rossa d'ulls negres, prima, fadrina, pis, cotxe. Crida'm al 710087.

CERC LA FELICITAT, quin me la proporcionarà? Tu, senyora de 42 anys. Ingressos 200.000, cotxe, pis, treball en un laboratori. Crida'm al 710087.

SENYORETA 34 anys, som tímida, treball d'A.T.S., ingressos 90.000, fins seriosos, no importa si tens fills. Crida'm al 710087.

S'Arenal
de Mallorca
Telèfon: 265005

GASTRONOMIA

LA PANOCHA DEL MACHO. Restaurant dirigit per l'antic propietari de "Paco el Macho". Cuina graciosa i salerosa. Carrer Grúa, cantonada carretera de S'Arenal. Ca'n Pastilla. Tel. 269219.

LA POSADA. Restaurant mallorquí. Freixura de mè, sopes mallorquines, llom amb col, esclata-sangs amb llom. Davant les escoles de Can Pastilla.

RESTAURANT EL PESCADOR. Bona cuina mallorquina i espanyola. Si voleu menjar bé, anau on l'amo és el cuiner. Carrer de Sant Bartomeu, 13. Tel. 263443 - S'Arenal de Mallorca.

RESTAURANT SA BOLLERA. Cuina feta com Deu mana. Si frissau, no vengueu. Carrer Acapulco, 4. Sortida, n. 3 - Les Mervelles. Tel. 265188.

RESTAURANT DELFIN DORADO. Bodes, comunions, dinars d'empreses. Dini per un milenar de pessetes. Carrer Joan d'Austria, 13 - Badia Gran.

CA'N QUIRANTE. Cuina mallorquina. Sopes mallorquines, xot rostit. Tel. 265785. Sant Jordi.

OS CANTEIROS RESTAURANT. A casa galega de Ca'n Pastilla. Comidas e vinhos galegos. Av. Bartomeu Riutort, s/n. Tel. 262674 - Ca'n Pastilla.

CAFETERIA COSMOPO-LITA. Pop a la galega. Peixos, marisc i carns. Vinhos da terra galega. Terra, 44 S'Arenal de Mallorca. Tel. 263099.

EL PARADIS DE L'HAMBURGUESA. Hamburgueses, salxixes i pollastres a l'ast. Marbella, 43. Devora el quarter de la Policia Nacional.

BAR RESTAURANT ANDREU. Cuina variada i tapes. Sopars deportius i de companyonia. Carrer de la Grúa, 6 - Ca'n Pastilla.

RESTAURANT AMEN-GUAL. Cuina econòmica. Carretera Militar, 171. Tel. 267896 - Ses Cadenes.

HOSTAL MARACAIBO, cuina mallorquina casolana. Devora les Escoles de Ca'n Pastilla. Tel. 263017.

ES CALIU graella. Carns al caliu. Vadella- conill- pollastre- xot. Graellades i especialitats argentines. Carrer de la Grúa, cantonada Albatros. Tel. 260470 Can Pastilla.

RESTAURANT CA'N TIA TALECA. Porcella rostida, xot rostit i altres especialitats. Presuposts per a bodes i comunions. Avinguda de Carles V. Tel. 660297 - Llucmajor.

RESTAURANT - TORRADOR LLUCMAJOR. Xot i porcella rostida. Avinguda de Carles V, cantonada Carretera de Campos. Tel. 660489 - Llucmajor.

LA POSADA bar-restaurant, cuina mallorquina, steak house, carns a la graella. Carretera de S'Arenal, 102 Tel. 492576 Can Pastilla.

CAFE CA'N REAGAN. Berenars i soparets. Lloc de trobada dels pagesos del Pla de Sant Jordi. Tel. 411266 - Casa Blanca.

RESTAURANT CA'N VERDERA. cada vespre manco els dilluns, obert de 19 a 4 de la matinada. Carrer Parcellés, 52. Tel. 261057.

SERVEIS PROFESSIONALS

PNEUMATICS BRASIL, pegats ràpids, bateries, correuges de ventilador, camvis d'oli, greixar. Carretera de Manacor, 391 - Son Ferriol. Tel. 270645.

ARREGLAM rentadores, màquines registradores, ràdio-cassettes de cotxes, porters electrònics. Electronica EL GAUCHO. Carrer Mallorca, 2. Telèfon: 263423.

AL-LOTA per a servici domèstic se necessita a la zona de S'Arenal. Tel. 267674.

SENYORA de confiança, amb bones referències per fer net apartament a Cala Blava. Dilluns 3 hores a 500 ptes. hora. Tel. 740177.

S'ARENAL, s'Estanyol, la Ràpida. Mallorquina de 34 anys amb cotxe pròpi s'ofereix per fer feines de la casa. Tel. 650017.

SENYORA s'ofereix per a servici domèstic 4 dies cada setmana. Tel. 269225.

AL-LOTA amb experiència s'ofereix per a cuidar infants a Sant Jordi. 742036, horabaixes de 3 a 9. Marina.

FERRERIA DE N'ANTONISEGUI. Ferro i alumini. Carrer de Castillejos, 53. Tel. 262592. Coll d'En Rabassa.

METALURGICA S'ARENAL. Reixats, barandilles, ferro forjat, treballs en alumini per a obres, soldadura elèctrica i autògena, treballs al torn. Pere Canals i Quetgles. Carrer Menorca, 10. Telèfon: 263910 - S'Arenal.

NEUMATICS SON FERRIOL, equilibrats de rodes, canvi de rodes i pneumàtics. Avinguda del Cid, 73. Tel. 413155 - Son Ferriol.

INSTALL·LACIONS elèctriques i sanitàries CEJU.CB., instal·ladors oficials de gas ciutat, propà i butà. Carrer Marqués de Tenerife, 77. Tel. 242593 - Son Ferriol.

PAPERERIA CERVERA. Material escolar i d'oficina. Llibres de comptabilitat. Cardenal Rossell, 82 - Coll d'En Rabassa.

MATERIAL DE CONSTRUCCIO, rajoles i pavimentació. JOSEP MARTINEZ. Carrer Canonge M. Rotger, 9. Tel. 260091.

PLANXISTERIA, pintura, mecànica. Taller "SAN FRANCISCO". Camí de Son Fangos. Tel. 490314 - Es Pillarí.

SENYORA mallorquina, educada i elegant. Parla alemany, anglès i danès. S'ofereix per tenir cura de senyor o senyora d'edat com a dama de companyia. Gari. Tel. 468221.

GUARD NINS a ca meua. Bon tracte. Tel. 266834.

MARES, vos agradaria dedicar més temps als vostres fills, però no en teniu, de temps. Deixau-los en les meves mans. Trucau de 14'30 a 16'00 Margalida. Tel. 416673.

BUGADERIA i tintoreria Launderette. Rentau vós mateix. Rentat en sec. Carrer Sant Antoni de la Platja, 8. Tel. 260370 Can Pastilla.

MAGATZEM DE PINSOS, adobs i cereals. Distribuidor de pinsos PIEMA. Avinguda del Cid, 77. Tel. 243725 - Son Ferriol.

AL-LOTA s'ofereix per tenir cura de nins i per fer neteja per hores. Trucar els vespres. Bàrbara. Tel. 271316.

DONA de 41 anys, s'ofereix per fer neteja a 500 ptes. l'hora a la comarca de S'Arenal. Tel. 491493.

TINTORERIA CALTOR. Neteja de catifes, mantes, cortines, cobertors i tota classe de peces de vestir. Carrer Torrent, 9 - S'Arenal. Tel. 265447.

CRISTALLERIA TORRES. Carrer Lisboa, 35 - S'Arenal de Mallorca. Tel. 266517.

TELEVISORS, vídeos, radio-cassettes, arreglam. ELECTRONICA J. GARCIES. Carrer Francesc Frontera, 10. Tel. 264335 - Coll d'En Rabassa.

ENSENYANCES

C. BALEARIS, 25-2
El Arenal

T'oferim cursos de programació en:

BASIC
dBASE III PLUS
COBOL
TURBO - PASCAL
TURBO - C
TURBO - BASIC
BASIC2 *

*(el de l'AMSTRAD PC) i de formació d'usuaris en:

ABILITY 2000
OPEN ACCESS II
SYMPHONY
LOTUS 1-2-3.
LOCO SCRIPT.

A més d'un llarg etcètera, pots aprendre:

BANCA
MECANOGRAFIA
COMPTABILITAT
IDIOMES
REPÀS.

Carrer Balears, 25-2-1.
Tel. 491916 - S'Arenal de Mallorca.

GIMNAS IROY. Abans Chon-Ma II, Taekwondo, G. de manteniment, pesos, g. rítmica, jazz. Professors: Tita, Manolo García i Domingo Pelàez. Plaça de Sant Marí, 6. Tel. 267994. Coll d'En Rabassa.

FRUTALES LLUCMAJOR

Arbres fruiters
Avets de Nadal
Palmeres
Plantes interior i exterior
Carretera de S'Arenal a l'entrada de Llucmajor

ÒPTICA S'ARENAL

JA NO CAL ANAR A CIUTAT
PER SES ULLERES O LENTILLES

TEL: 49 00 61

CARRER BERLIN, CANTONADA TRASSIMENO
S'ARENAL DE MALLORCA

DR. BARTOMEU FONT

COL·LEGIAT N.º 251

METGE DENTISTA

PASSEIG MIRAMAR, 33-1º-2º - TEL.: 264152
S'ARENAL DE LLUCMAJOR

Ricard de Vargas-Golarons

◆ BARCELONA. - Només unes 30.000 persones parlen avui la llengua aragonesa a les comarques de l'Alt Aragó. És la llengua pròpia d'un 4,64% de la població de la comunitat autònoma, mentre que un 87,73% parlen el castellà, i un 7,59% el català. L'aragonès es troba en una situació precària a causa de la pèrdua gradual d'aragonesoparlants i de la manca d'una normalització lingüística. A nivell escrit, però, viu el seu millor moment.

L'aragonès va ser l'idioma comú, parlat i escrit, durant l'edat mitjana. Però a principis del segle XV va començar la colonització cultural castellana amb la instauració, a partir del 1412, d'una Cort castellana. La implantació definitiva del castellà es va produir després de la unió d'Aragó amb Castella i com a conseqüència de la castellanització de l'aristocràcia aragonesa.

Al segle XVII, el procés castellanitzador es va estendre als centres urbans, i amb el pes de les institucions es va anar imposant per tot l'Aragó. L'aragonès queia víctima del desprestigi dins de la societat urbana, que considerava que "parlar aragonès era parlar malament". Es va crear un complex d'inferioritat lingüística en els aragonesoparlants i un clima a favor del canvi de llengua, que encara existeix avui en dia.

Els reductes

L'aragonès sobreviu a diverses comarques de l'Alt Aragó: Biello Aragon, Sarra-blo, Sobrarbe, Ribagorça Occidental, Semontanos d'Ayerbe, Osca i Barbastro. Els nuclis urbans més importants són Osca, Graus, Barbastro, Fonz, Echo, Estadilla, Benasc, Samianigo, Ansó, Plan i Broto. L'aragonès encara té un ric vocabulari, amb abundants mostres pre-romàniques, i té una clara semblança de lèxic amb el català i les parles gascones pirinenques.

Indiferència dels "media"

Els mitjans de comunicació han minimitzat l'aragonès al considerar-lo impropri per assumptes seriosos. Dels diaris, només *El Día* publica les cartes en aragonès dels lectors, i excepcionalment algun article. A la ràdio solament hi ha dos programes, a Radio Huesca. El centre regional de TVE no ha emès mai res en aragonès. Hi ha algunes publicacions en castellà que de vegades inclouen col·laboracions en aragonès: *Jaceta-nia* (Jaca), *Rolde* (Saragossa) i abans *Andalán* (Saragossa, desapareguda el gener del 1987). En aragonès també es publiquen els butlletins d'alguns pobles, com Graus i Hecho. Els pobles que publiquen col·laboracions en aragonès en els programes de les festes majors són cada any més nombrosos.

◆ El segle XX té un bon nombre d'autors i d'obres en aragonès, i potser per això aquest sembla el camí més sòlid per fixar la normativa escrita d'aquesta llengua, més que no pas els llibres de text. La producció d'aquest segle es pot dividir en dues parts: el que va de 1900 a 1970, caracteritzat per una literatura de temàtica localista i tradicional, expressada en dialectes locals, i el que comença el 1970, de temàtica més universal, que fa servir un aragonès literari comú.

Del primer període destaca l'obra teatral de Domingo Miral (1872-1942) i l'obra

L'aragonès, una llengua més escrita que parlada

Unes 30.000 persones usen habitualment l'idioma que era comú a l'Aragó del'edat mitjana

Hi ha tres revistes integrantment redactades en aragonès, que tenen a hores d'ara un important paper de cohesió entre els parlants i difusió d'una visió normalitzadora de la llengua: *Fuellas d'información d'o Consello d'a Fabla Aragonesa* (Osca), bimestral, que té una tirada de 1.200 exemplars; *Orache* (Saragossa), de periodicitat irregular; i *La mancheta* (Benasc), també de periodicitat irregular.

Absent de l'escola

L'aragonès no s'ensenya d'una manera sistemàtica en cap escola, tot i que està inclòs als programes oficials de les escoles dels pobles aragonesoparlants de l'Alt Aragó. Només de manera esporàdica s'han fet alguns cursets subvencionats per la Diputació General d'Aragó.

El fet més important ha estat la creació, el 1986, per part del consell de govern de la Universitat de Saragossa, de l'assignatura optativa de

filologia aragonesa a l'Escola Universitària de Formació del Professorat d'EGB d'Osca, a la qual s'han matriculat uns vuitanta alumnes. Després de sis anys de vigència de l'Estatut d'Autonomia i del govern autònom aragonès, no hi ha cap reconeixement oficial de l'aragonès, ni cap llei ni programa que en garanteixi l'ensenyament.

Per normalitzar

Les referències a la qüestió lingüística de l'Estatut d'Autonomia són ben pobres. L'article 7 diu: "Les diverses modalitats lingüístiques d'Aragó fruiten de protecció, com a elements integrants del seu patrimoni cultural i artístic". D'altra banda, a l'article 35, punt 23, recull entre les matèries de competència exclusiva de la comunitat autònoma d'Aragó: "Cultura, amb especial referència a les manifestacions peculiars d'Aragó i a les seves modalitats lingüístiques, vetllant per la seva conservació i promovent-ne l'es-

tudi".

El més curiós d'aquests articles és la qualificació de la llengua aragonesa de "modalitat lingüística". D'aquí ve la manca, per part del govern autònom, d'una normativa que consideri i normalitzi la llengua aragonesa en les contrades d'Osca, on encara es parla.

Entre les iniciatives institucionals, solament es pot citar la col·lecció de llibres *O pan de casa nuestra*, de la conselleria de Cultura, amb tres títols apareguts. Això, a més de les declaracions de bona voluntat del president de la DGA o del conseller de Cultura a les Corts d'Aragó.

L'associacionisme popular ha contestat a aquesta indiferència institucional, com és el cas del Congreso ta ra normalització de l'aragonès, convocat l'abril del 1985. S'hi van reunir diferents associacions i persones que treballen en l'estudi, difusió i ensenyament de l'aragonès. Però no són les entitats privades les que

poden resoldre el problema de la normalització. En tot cas, ho han de fer les institucions.

Més publicacions

El primer intent per sistematitzar una normativa en morfologia i sintaxi va ser la publicació de la *Gramática de la lengua aragonesa*, de Franchó Nagore, el 1977. L'aragonès compta a més amb un *Diccionario aragonés-castellano i castellano-aragonés*, el més complet fins ara, amb 32.000 veus, fet per Rafael Andolz i publicat per primer cop el 1979. De fet, però, la consolidació d'una normativa arriba principalment per les obres literàries.

Avui, l'aragonès és una llengua amenaçada, que continua perdent parlants tot i el creixent interès de la joventut i la renaixença cultural i literària començada els anys setanta. És la gran paradoxa de l'aragonès: la llengua escrita viu el seu millor moment, mentre que la llengua parlada retrocedeix cada dia.

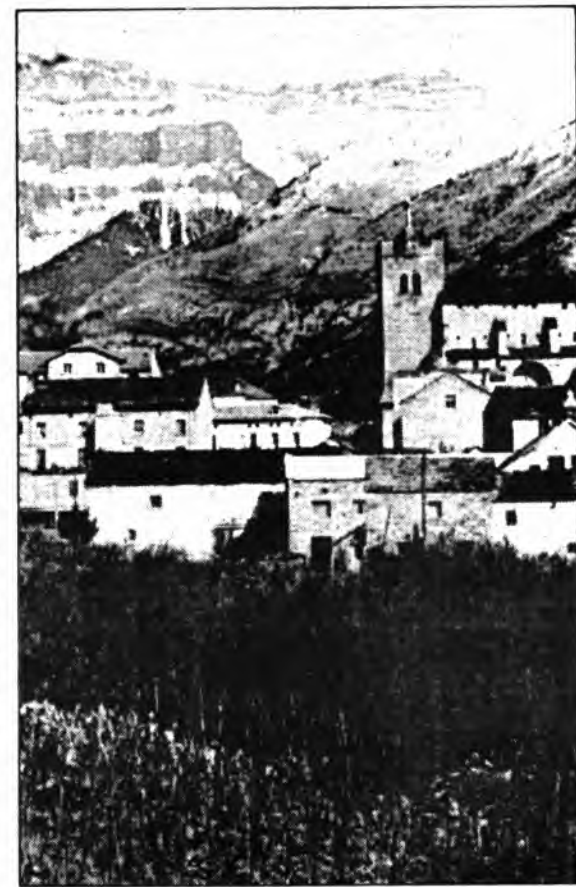
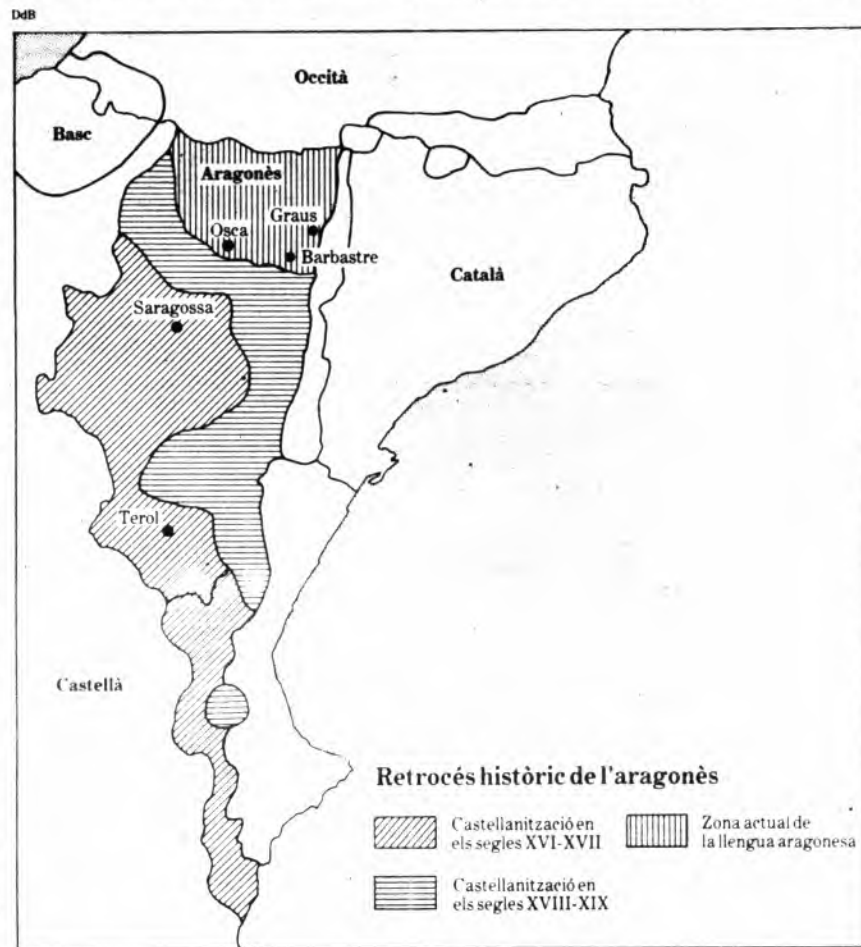
Quatre dialectes i diverses parles locals

◆ L'aragonès no és cap "modalitat lingüística", sinó una llengua amb quatre dialectes. L'occidental, amb 2.750 parlants, el més comú, va des del riu Aragó fins a Navarra. Comprèn els parlars *ansotano* (vall d'Ansó), *cheso* (vall d'Echo) i *chaqués* (camp de Jaca).

El dialecte central és parlat per 1.050 persones. Es localitza al riu Gállego i s'estén fins a la Guarguera. Comprèn els parlars *tensino* (vall de Tena), *panticuto* (Panticosa), *bergotés* (vall de Broto) i *belsetán* (vall de Bielsa).

La varietat oriental compta amb 10.500 parlants, que viuen al llarg del riu Cinca fins a la conca de l'Éssera. Abraça la vall de Chistau, la vall de Benasc, Fueba, Campo, Estadilla i Fonz.

Finalment, el dialecte meridional és utilitzat per 11.300 parlants, més uns 5.000 emigrats a d'altres zones de l'Aragó. Es situa al sud de les serres pre-pirinenques, és a dir, a la comarca d'Ayerbe, Sotonera, i els Somontanos d'Osca i Barbastro. És el més castellanitzat, però també el més homogeni de tots quatre.

Broto, al Pirineu d'Osca, és un dels reductes de l'aragonès

Una literatura prolífica que serveix per consolidar la normativització

poètica de Veremundo Méndez Coarasa (1898-1968), totes dues escrites en *cheso*. En *ribagorçà* cal citar l'obra en vers de Cleto Torrodellas (1868-1939), i de Tonón de Balomera (1904-1977).

La literatura dialectal encara continua vigent en l'actualitat, i en alguns casos forma part de la nova literatura aragonesa. Cal destacar, entre altres, l'obra de Pablo Recio en *bair ribagorçà*, la de

Nieus Luzia Dueso en *chista-bin*, i la de Chuana Coscujuela, en *somontés*, autora d'una de les novel·les de més acceptació popular: *Benas, trallo y fuellas*.

Al costat de la nova literatura va néixer també, als anys setanta, la nova poesia. Es caracteritza essencialment per una nova actitud davant la llengua i per una visió normalitzadora, de compromís social i exigència estètica.

Destaquen els autors Anchel Conte (*No deixes morir a mia boz*), Eduardo Vicente Vera (*Garba y Auga*), Franchó Nagore (*Sospiros de l'aire*), Franchó Rodés (*Ascuita, clamor bueita*), Chusé M. Garrido (*A nuestra canta*) i Chusé Inazio Navarro (*O mirallo de chelo*).

També la narració ha estat un terreny prolífic, més que no pas el de la dramaturgia, amb autors com Rafel

Barrio (*Falordias y brozas*), Inazio Almudébar (*Beyendo chirar o sol*), Eduardo Vicente de Vera (*Do s'amorta l'alba*), i Miguel Santolaria (*As charradas de Tonón*).

Es de destacar l'evolució que ha seguit el llibre en aragonès, ja que en la dècada dels setanta els llibres de poesia representaven el 62% del total publicat, i els de narració, només el 19%. En canvi, en els darrers anys, la poesia i la narració es reparteixen el 45% cada gènere, un 5% el teatre, i un altre 5% l'assaig. És un bon índex de maduresa de la jove literatura aragonesa.

Manual d'aragonès

Els gitanos del Molinar renten la seva roba a la manxeta del Portixol, una zona turística amb sis restaurants de categoria. La policia municipal els fa fugir, però ells, que són com les mosques, l'endemà hi tornen. Els veïns, preocupats per l'entorn i la bona imatge de la zona, lluitaran perquè això no es repetesqui massa sovint.

A un montuïrer, conductor d'autobus a s'Arenal, un foraster li va pegar perquè havia avisat en català que l'autobús s'havia espatllat i havien de canviar de vehicle. El gerent del bingo de s'Arenal, també va rebre, d'això fa temps, per parlar en català de Mallorca amb un seu company i un foraster el va sentir. Un celador de l'ambulatori de s'Arenal fou increpat la setmana passada per un turista foraster per parlar amb una companya en la llengua oficial de Mallorca, que com saben els que han llegit l'Estatut de les Balears és el català.

El nostre col·laborador Manolo Manjón, també va rebre la setmana pas-

Xafarderies

sada mentre bevia tranquil·lament una cervesa a un bar de Son Gotleu de s'Arenal. Aquesta vegada la brega fou entre forasters.

Ara comprenem perquè les mares, els pares, els padrins i les padrines, parlen foraster als seus nins i nines. Els volen estalviar els cops i les humiliacions que rebran sens dubte si parlen en la llengua de Ramon Llull, del Govern Balear i d'aquest xafarder.

Ja ho sabeu, mallorquins, xerrau en castellà si voleu que no vos peguin.

quan estigueu tots sols, aiximateix podeu monologar en la vostra llengua i no correreu cap perill. També podeu sintonitzar Catalunya Ràdio al 105 de la freqüència modulada. Passareu

gust de sentir una emissora de ràdio que parla en la llengua de Mallorca. Si ho feis una vegada, deixareu per sempre de sintonitzar amb totes aquestes emissores mallorquines que xerren en foraster.

Des de l'any 1956, el Restaurant Portixol està al servei dels mallorquins i dels turistes. Pocs anys abans, s'havia obert el Mollet on la gent anava a menjar peix fresc i durant molts anys, Mollet i Portixol foren els únics en el seu estil. Ara, només a la rada del Portixol hi ha sis restaurants de categoria on la gent pot anar a menjar peix i altres men- ges.

De boig, tractaven a don Toni Bujosa, quan l'any 56 va obrir el restaurant. De boig perquè la barriada estava degradada tant per les seves construccions com per part de la gent que l'habitava. Tanmateix l'èxit fou total. Repassant el Llibre d'Honor de l'establiment hi podem trobar les firmes del aleshores Príncep Joan Carles i de son pare, el Comte de Barcelona. Personalitats com Arias Navarro quan era primer ministre, la reina Farida d'Egipte. Artistes com Omar Sharif, Carmen Sevilla, Augusto Algueró, Janne Seymour, Charles Boyer. Polítics com en Lister. Toreros com Lluís Miquel Dominguín, Curro Romero, Paco Camino, Chamaco, Pedrés... El senyor Bujosa ens confessa ser molt afeccionat a la Festa Nacional dels Espanyols. També hi trobam la signatura del Martínez Bordiu i de molts altres personatges del franquisme que seria llarg esmentar.

Absolució del conductor de l'EMT que no va voler parlar castellà

Pere Gomila Servera, conductor a la línia Palma-s'Arenal de l'Empresa Municipal de Transports, ha estat absolt per la sala segona de l'Audiència Provincial de les acusacions de lesions derivades d'un incident lingüístic entre el mateix conductor i un passatger.

L'incident tingué lloc el 2 de gener de 1986 quan l'autobus conduït per Pere Gomila, montuïrer de 41 anys, es va avariar durant el recorregut. El conductor va demanar, en català, als assistents que baixassin del vehicle i que aviat arribaria un altre autobus. El passatger no va estar d'acord amb aquest ús de la llengua pròpia de Mallorca i exigí al conductor que traduís al castellà, també va dir que «els mallorquins són pitjors que els catalans».

Moments més tard, ja a terra, el peninsular intentà donar un cop a la cara del conductor, el qual posà el seu braç esquerre per pararell el cop. A conseqüència del cop, el peninsular va caure en terra —que estava mullat perquè havia plogut— i es va rompre un osset d'un dit de la mà.

El fiscal demanà un apena de sis mesos i un dia de presó menor, a més d'un quart de milió de multa, per al mallorquí que, ni tan sols, havia tocat el peninsular. De tota manera, durant el judici el fiscal decidí retirar l'acusació i demanà la lliure absolució.

Gabriel J. va mantenir una versió diferent a la del tribunal sobre els fets. Aniria bé saber si aquest home va declarar en fals davant del tribunal.

L'home de la ciutat

Aquell home solitari que tresca per la ciutat no resa mai el rosari, qui sap d'on és ell veï-

/nat.

Es passeja aviat sens que ningú el saludi, ja ni mira pel costat, cap amic té que l'ajudi.

Fa vida de soledat enmig de tanta de gent; se sent un poc desolat sens aturar-se un mo-

/ment.

Viu a un món pressurós en què ningú es coneix; mira més els mostradors

que els que pasen pel /passeig.

I tot és com un desvari, un trepitjar incessant per desvetllar el misteri, si n'hi ha, un instant.

Es possible ésser feliç d'aquesta boja mane-

/ra..?

No serà més un infeliç encalçant una quimera?

Aquest home de ciutat que no veu sortir el sol ni tampoc créixer el blat se sent, sovint, molt tot

/sol.

Carme Roca

**RÀDIO ASSOCIACIÓ
DE CATALUNYA
105 - F.M.**

INSTAL·LACIONS
ELECTRIQUES
INSTAL·LACIONS I
REPARACIONS
ELECTRIQUES
* SOM TÈCNICS EN
ILLUMINACIÓ DE
GRANS ESPAIS
INSTAL·LAM
PORTERS AUTOMÀTICS
CARRER DOS DE MAIG, 27
TEL.: 263138 S'ARENAL DE MALLORCA

**ELECTRÒNICA
S'ARENAL**
VENDA I REPARACIÓ
TV - VIDEO - HI FI
TEL: 265774

**8 PISTES AMF
SENSE COLUMNES**
DIRECTOR, L'ACTUAL CAMPION
D'ESPANYA LLORENÇ MAS
CARRER DEL CARDENAL RÓSSELL, 64
TEL.: 268813 COLL DEN RABASSA

CARNIQUES SEMAR, S.A.

SEMAR

EMBOTITS I CARNS FRESQUES

LLUCMAJOR - MALLORCA

CARRER REVEREND TOMAS MONTSERRAT, 6 - B

TEL.: 66.01.57

Llet d'Avui

PALMA
Crem
Certificada

Llet natural, pura, fresca i del dia,
de vaques Holsteins a la Granja Sayja
Ramadera, la nostra pròpia Granja
Diplomada de l'Hort de Ca'n Sastre
de Palma de Mallorca.

Llet muniada, pasteuritzada,
homogeneitzada i envasada en poques
hores gràcies a la maquinària més
moderna, eficient i sanitàriament
segura d'Europa.

Llet d'excel·lència qualitat nutritiva que
conserva tot el seu contingut natural
en proteïnes, vitamines i minerals.

Ingredients: Llet pura de vaca
No cal bullir-la

N.R.S.I. 1500983-pm
GRANJAS SAYJA RAMADERA
HORT DE CAN SASTRE
Final autopista de s'Arenal
Tels.- 263814 - 491061 - 491151
SES CADENES DE S'ARENAL

per Manolo Manjón

Des de la meva butaca...

Es que som diferents en tot, o en quasi tot. Aquí, en aquest país, per combatre el stress se'ns recomana passejar, escoltar música, fer un esport tranquil, i no és això, no senyors, per combatre l'infart causat per l'excès de stress, o millor per prevenir-lo, pot ser bona la violència, i si no que ho demanin als japonesos.

Aquest poble resulta que és, juntament amb els americans segons

Violència i stress

les estadístiques, un dels països més violents del planeta —jo ja em vaig adonar de petit quan llegia tebeos d'«Hazañas Bélicas» que a part de tenir els ulls xinesos, tenien molta mala llet— així que això de la violència no els ve de fa tres mesos encara que algú pensi el contrari. Però

com deia anteriorment, segons estadístiques el Japó és un dels països amb més índex de violència.

Perquè se'n facin una idea, sense tenir una població anomenada Ibi —la ciutat espanyola joguina— per excel·lència— des del passat mes de març s'han venut més de deu mil joguines de guerra.

Però el que ha arribat el ris és l'última moda que eimpera entre els executius japonesos. Aquesta consisteix en un joc compost de bats de beisbol i ninots de plàstic. Els ninots —que poden representar les seves esposes, caps o racapadors d'impostos— davant un cop d'un executiu nerviós responen amb un «no em peguis, per favor», o «ho sento».

També per als amants del sadisme hi ha unes culleres de plàstic que quan les aixafen emeten sons, plors i gemecs suplicant pietat. Altres consumidors es decanten més per uns ormeigs que s'estan venent com ensaimades i simulen explosions, bombes o trets de pistola.

Doncs mirin vostès, després d'assabentar-me de tot això estic en tractes amb un professional de la medicina —aquests, com la idea doni resultat aquí ho tenen clar— sinó amb un espavilat empresari per a muntar una societat conjunta importadora de violència. Tot això a l'Arenal ho posarem en pràctica i adéu stress, i si aquest se'n va segur que disminuirà el perill

d'infart. (Que diu el director d'aquesta publicació que la idea no és bona, ja que el que sobra aquí és violència). Res, que hauré de seguir treballant, hauré de seguir escrivint.

BRUTAL AGRESSIO

Això que els contaré a continuació pensin que és tan cert com la mateixa vida. Que no és fruit d'una ment febril i que no ho he mig tret d'una crònica de successos. Tampoc ho publico amb ànim d'exacerbar la morbositat dels lectors, sinó per deixar constància d'un fet poc grat, d'una acció que més val que no s'hagués produït mai.

Ve't aquí el succés: Un divendres qualsevol, deu del vespre, bar situat a la nostra zona arenalera. Un client entra dins l'establiment per fer un poc de tertúlia amb els amics, comprar un paquet de tabac i prendre un acopa. Doncs bé, tot això se li va frustrar a aquesta pacífica persona. Saben per què? Doncs perquè dins aquell local hi havia una d'aquestes persones que tenen un caràcter irascible i que no saben viure en comunitat; si m'apressen més, un d'aquests sers als quals els hauria d'estar vedat el consum d'alcohol en tot moment, perquè sense ingerir aquest líquid ja són conflictius, doncs, imaginin carregat de vapors etílics com serà. En fi, que el presumpte client va ser agredit sense cap paraula d'una manera brutal. Resultat: contusió i fort hematoma a la cara, vessament ocular, llavi tallat, així com la cella esquerra, incapacitat per exercir la seva professió durant cinc dies.

Trist resultat de l'agressivitat d'un no sé com anomenar-lo, i que consti que aquest és espanyol i veí de la zona arenalera. Però amb tot això vostès es demanaran per la identitat de l'agressor i de l'agredit. Doncs mirin, la de l'agressor no la hi facilitaré la seva, que no és més que la d'aquest senzill articulista.

S'Arenal de Mallorca

Roben a una perfumeria

Els responsables d'una perfumeria de s'Arenal han denunciat davant la policia nacional el robatori del qual va ser objecte la perfumeria mitjançant el procediment del forat a la porta. Els efectes robats es calculen en poc més de mig milió de pessetes.

La policia creu que es tracta d'una banda de menors que ja han comès altres robatoris a la zona, com l'efectuat en un establiment comercial de Joan Alcover, en el qual s'empraren els mateixos mitjans que en aquest darrer robatori de la perfumeria.

S'Arenal de Mallorca

Detenció d'un alemany acusat d'estafa a diversos hotels

La policia nacional de la comissaria de s'Arenal ha detingut un individu de nacionalitat alemanya acusat de nombrosos delictes d'estafa a diversos hotels de la zona. El producte d'aquestes estafes es calcula en uns quatre milions de pessetes.

El sistema era el d'efectuar pagaments a través de talons de banc sense fons, mitjançant els quals l'acusat i la seva família havien aconseguit passar unes llargues vacances a hotels de la zona sense gastar diners.

L'acusat és Siegfried Schilka, de 49 anys. Les primeres denúncies contra ell daten del passat mes de juny i aquestes s'han anat acumulant durant els mesos d'estiu en diversos establiments hotelers, tant de s'Arenal com d'altres llocs turístics.

L'acusat ha passat a disposició judicial mentre la policia està investigant altres presumptes estafes comeses per l'alemany.

**Electrodomèstics, làmpares, televisors,
objectes de regal ...**

CASA BONET

Cardenal Rossell, 86 - Tel.: 269620

Joan Miró, 295 - Tel.: 401083

Cardenal Rossell, 295 - Tel.: 262160

CIUTAT DE MALLORCA

Contra el cinquè centenari

Joan Martínez Alier

Ara que han passat uns dies des del 12 d'octubre, Dia de la Hispanitat o Festa d'Espanya (o més modestament, tal com diu el calendari laboral de la Universitat Autònoma, Dia de la Verge del Pilar, de conegudes virtuts intel·lectuals), es pot fer una reflexió sobre quins grups socials i polítics del complicat panorama català seria normal que es manifestessin contra la celebració. El mateix Parlament de Catalunya, els primers anys, va declarar que el 12 d'octubre no seria festa a Catalunya. Després, als anys post-Tejero, se'n va desdir.

En poc temps s'ha guanyat molta consciència a Catalunya del que significa la celebració del cinquè centenari de la invasió i ocupació d'Amèrica pels europeus. Cal solament recordar que fa dos o tres anys encara semblava possible que hi hagués a Catalunya, entre alguns sectors nacionalistes, un rebuig de la celebració amb l'argument que els catalans havien estat exclosos d'aquest gran moment de la història de la humanitat. Amèrica fou descoberta per Castella i Lleó. Nosaltres restàvem al marge.

La recent beatificació d'un mallorquí gens respectuós de les cultures existents a Califòrnia a la seva època o la presència constant a la Rambla del Palau de la Virreina (el Virrei Amat ho fou del Perú pocs anys abans de la revolta de Tupac Amaru) són alguns dels recordatoris de la presència catalana en la colonització espanyola d'Amèrica. Recentment, un llibre magnífic d'un jove historiador (i agitador estudiantil fa uns anys), J.M. Fradera, sobre els lligams de l'economia i de la burgesia catalanes amb les economies esclavistes d'Amèrica, particularment la de Cuba, ha posat de relleu unes empreses dels industrials i polítics catalans d'una època no molt allunyada que altres historiadors, com fins i tot Vicens Vives, havien deixat de banda.

La història de l'Amèrica colonial és una història d'espoliació

No sembla oportú de celebrar, per exemple, que a Cuba gairebé tot el segle XIX hi hagués una prohibició estatal de casaments interracials (entre negres i mulats lliures d'una banda i peninsulars i criolls d'altra banda) en uns anys que l'economia cubana contribuïa notablement al creixement de l'economia catalana. No són fets que demanin una celebració, sinó més aviat un perdó, i els catalans del moment s'hi van embolicar força.

La gent amb una mica d'estudis, malgrat l'ensenyament esgarriat que varem rebre a les escoles franquistes (nacionals o de capellans i monges) sobre la història d'Amèrica, s'ha assabentat els últims anys que a Amèrica hi va haver la més gran ensulsiada demogràfica de la història de la humanitat, després de 1492, més gran que la de la pesta negra a Europa cent anys enrera. A les universitats, i aviat a l'ensenyament secundari, es comença a ensenyar una història no solament socio-política-econòmica sinó també ecològica. L'èxit de l'any entre els historiadors és la traducció del llibre de Crosby *L'imperialisme ecològic*, que explica els efectes de les invasions europees a bona part del món (incloent-hi Austràlia i Nova Zelanda).

A Barcelona, fa uns dies, en el cicle de conferències i

xerrades organitzat per la comissió catalana contra la celebració del cinquè centenari, l'historiador peruà Flores Galindo feia memòria de les xifres del Perú: de 9 milions que potser eren abans dels espanyols, la població indígena va baixar a uns 620.000 cap al 1650. Fa ràbia que persones de pocs estudis en aquest difícil camp de la demografia històrica qualifiquin obres erudites com les de l'escola de Berkeley, o el de N.D. Cook sobre el Perú, com a part de la *llegenda negra* (que hauria servit en les lluites entre potències colonials per a desacreditar la colonit-

zació espanyola).

L'argument que els catalans ens podem desentendre de la colonització d'Amèrica és ridícul. No ho podem fer ni com a europeus en general ni tampoc com a integrants des de fa molts anys de la monarquia espanyola. Hi ha molts vincles entre Catalunya i l'Amèrica colonial. Una part del nacionalisme català, el burges, s'ha afegit a les celebracions sense cap esperit crític, nomenant una comissió a favor de la celebració del cinquè centenari, que presideix Antoni Gornas. Un altre sector del nacionalisme català, el radical, a poc a poc s'incor-

Al Perú, de 9 milions d'indígenes que hi havia van passar a 620.000

pora a la crítica a les celebracions del cinquè centenari.

A Catalunya hi ha una sensibilitat especial respecte a l'opressió de minories nacionals. Un sociolingüista català sens dubte es comou en veure als Andes o a Guatemala un procés de substitució lingüística, en el qual la llengua triomfant és precisament el castellà.

A més, hi ha altres arguments per oposar-se a la celebració del cinquè centenari. No celebraran el fet únicament amb la tronada retòrica de la hispanitat, sinó que el 1992 serà també ocasió de glorificar la transició democràtica espanyola. El model espanyol de perdonar els excessos -lleugir crims- de les dictadures militars, aplicat a països com per exemple Xile, pot donar fàcilment lloc a una alternància militar-civil.

Els desencisats amb la transició democràtica espanyola, dels quals n'hi ha bastants, tenim doncs un motiu addicional d'oposició a les celebracions del cinquè centenari. També tots els que tenen una sensibilitat ecologista s'han d'oposar a aquestes celebracions, car la història de l'Amèrica colonial (i en bona part de la republicana també) és una història d'espoliació. Vegeu per exemple el cas de Bolívia, des de l'exhauriment de la plata de Potosí a l'actual'exhau-

riment de l'estany, passant per les guerres del Pacífic (1880) pel salnitre i del Chaco (anys 1930) pel petroli, sempre sota dominacions estrangeres. Un dels millors historiadors dels aimara de Bolívia és català, Xavier Albó, com un dels millors historiadors de Veneçuela és també català, Miquel Izard. Tots dos, òbviament, contraris a celebrar triomfalment el cinquè centenari, tots dos segurament membres (quan ho sàpiguen) de la recentment creada comissió catalana contra la celebració del cinquè centenari.

L'explotació ecològica del continent americà continua ara, especialment a l'Amazònia, estimulada pel pagament del deute extern. El territori de Xingú al Brasil, on viuen alguns dels indis que encara són vius, està a punt de ser ofegat per una represa hidroelèctrica. Bona part de la producció fa alumini per exportar, per pagar el deute. Un sistema que va començar fa 500 anys.

Així, doncs, a Catalunya la sensibilitat nacionalista, la nostra estima per la diversitat cultural, a més de la nova sensibilitat ecologista, i la solidaritat amb les lluites dels pobres del món, portaran a un creixement dels grups que s'oposen a la celebració de 1992. Fins ara, però, els partits polítics parlamentaris no s'hi volen afegir. Fins i tot es vol presentar falsament la comissió catalana contra la celebració del cinquè centenari com una colla d'esvalotats que provoquen incidents amb la policia.

J. M. Alier

Joan Martínez Alier és professor d'economia a la UAB. Autor d'*Economia i ecologia: història d'unes relacions amagades*.

NOVA BOTIGA D'EXPOSICIÓ I VENDA

**PEUGEOT
TALBOT**

AGENT OFICIAL

TALLERS MARINA
JOAN RAMON CLAR
RÒNDA DE MIGJORN, 80 (DAVANT EL BAR ODEON)
TALLER: CARRER MARINA, 104 - TEL.: 660521
07620 LLUCMAJOR

MALLORQUIMICA, S.A.

**FABRICA DE PINTURES,
ESMALTS I VERNISSOS**

FÀBRICA I BOTIGA A LLUCMAJOR

CARRER DE PERE ROIG, 43 AL 49 - TEL.: 660236.

BOTIGA A PALMA

CARRER JOAN CRESPI, 45 - TELÈFONS: 230942-454411

El preu del divorci

El divòrci és «un fet jurídic que extingueix el vincle i relació jurídica conjugal», segons l'expressió del Codi Civil. Aquest fet suposa unes despeses importants de diners.

Hi ha diversos terminis per a la concessió del divòrci que depenen del temps que hagi passat des de la separació, legal o de fet, i de l'acord que hi hagi entre els dos integrants del matrimoni.

La separació legal prèvia facilita la concessió del divòrci. En tots els casos ha d'haver passat un any des de la celebració del matrimoni per tal que es pugui optar a la dissolució d'aquest. El termini que s'aplica per demanar el divòrci és d'un any des de l'inici dels tràmits de separació.

Quan la separació no és legal sinó de fet, el termini és de dos anys des de que es féu efectiva la separació de fet. En el cas que un dels dos cònjuges no doni el seu consentiment, el termini és de cinc anys des de que es véu efectiva la separació de fet.

En el moment de pagar, un dels aspectes que més influeixen és l'acord o no dels integrants del matrimoni, l'existència de fills i el patrimoni i ingressos del matrimoni.

Els que tinguin pocs recursos, que no superin el doble del salari mínim interprofessional, poden recórrer al torn d'ofici, que no els suposa cap despesa econòmica. En aquests casos és l'Estat el que es va càrrec de les despeses, unes set mil pessetes, que es donen a l'advocat encarregat del cas.

Les tarifes mínimes que s'han de pagar es realitzen per tres conceptes. En cas de mutu acord són 65.000 pessetes per la redacció de la demanda i 40.000 per la negociació o redacció del conveni (que són les condicions del divòrci). A més, s'han de

pagar unes 10.000 pessetes al procurador (en tot divòrci entren tres figures legals: el jutge, que no cobra, i l'advocat i el procurador, que sí cobren).

Aquestes despeses poden augmentar si hi ha complicacions en els tràmits del divòrci o si els ingressos de la família són superiors. Les despeses poden arribar a pujar quasi un vint per cent.

Si la pensió familiar és entre 1.200.000 i 3.000.000 de pessetes, el percentatge de pujada de les despeses serà d'un dos per cent (l'increment dels honoraris, en aquest cas, serà d'un vint per cent sobre el dos per cent de la pensió). Entre els tres i els deu milions de pessetes, puja l'u i mig per cent. Entre els deu i els vint-i-cinc milions puja un u per cent i per a més de vint-i-cinc milions puja un zero setanta-cinc per cent.

El divòrci contenciós, és a dir, aquell en el qual no hi ha acord entre els cònjuges, els honoraris mínims pugen a les 100.000 pessetes, que poden arribar a les 300.000 pessetes, quant a l'augment de la tarifa

en funció de la pensió, les mateixes normes serveixen per els dos casos.

El jutge pot condemnar una de les dues parts a fer-se càrrec de les despeses del judici, si considera que s'ha pledejat de mala fe.

El fet que la parella tenguí fills no augmenta les despeses del procés, però sí que n'augmenta la complexitat i, per tant, el preu.

En el cas que un dels dos cònjuges hagi de passar una pensió a l'altre, la quantitat d'aquesta pensió depèn de cada cas en concret. Depèn de l'existència de fills, dels ingressos del marit i de la muller, dels estudis, de la situació de l'habitatge familiar, etc.

Es sol posar com a quantitat moderada una pensió corresponent a la meitat del salari del marit, en el cas que la dona no treballi i es quedi amb la custòdia dels fills.

EL QUE COSTA LA RUPTURA MATRIMONIAL

	Mutu acord	Sense acord
Redacció de la demanda:	65.000 pts.	100.000 pts.
Conveni:	40.000 pts.	—
Procurador:	10.000 pts.	10.000 pts.
Incrementos possibles:	70.000 pts.	200.000 pts.
Total:	180.000 pts.	310.000 pts.

Polítics i funcionaris

Josep Espar i Tico

És més fàcil tenir la raó que instaurar la seva raó.

L'intel·lectual elucubra sobre la seva raó.

El polític idealista s'interessa per mostrar la seva raó.

El polític pràctico-idealista s'interessa per la instauració de la seva raó.

El polític pràctic no idealista s'interessa per ell.

A la base de tota política acostuma a haver-hi principis

En el desenvolupament de la praxi política els principis es desen massa sovint. En els inicis de la lluita política, quan una pell és fina sap enrogir. Però després la lluita política endureix. ¿Enduriment és sinònim de cinisme? ¿Enrogiment és sinònim de decència? De vegades l'enduriment és tot just sinònim de menjadora.

L'ofici del polític s'assembla al del futbolista professional: coincideixen en el «i després ¿què?». Quan el futur es veu fosc, la burocràcia fa dentetes. Per això hi ha tants polítics amb destí de funcionaris.

Si no hi hagués funcionaris, s'afeblirien els partits i desapareixerien els sindicats. Si no hi hagués funcionaris, els Estats contra natura perdrien la seva capitalitat.

Si no hi hagués *funcionaris*, les societats civils *funcionarien*.

El funcionari superior, quan s'equivoca, conserva la seva raó i el seu lloc.

El funcionari inferior, quan s'equivoca, conserva només el seu lloc (que, en definitiva, és del que es tracta).

Ni la revolució ni l'evolució poden fer-se amb funcionaris. Un recobriment nacional no pot fer-se amb funcionaris. Aquesta és la glòria reservada als lluitadors, millor encara si són bons polítics.

L'error d'un polític es paga amb el propi cap. L'error d'un funcionari el paguen els ciutadans.

¿Els ciutadans estan al servei dels funcionaris o els funcionaris al servei dels ciutadans?

¿Els ciutadans estan al servei dels polítics o els polítics al servei dels ciutadans?

Però, amb tot, massa caminen pendents de si els miren o no.

Les eleccions fan amables els polítics. Per això, els països amb eleccions contínues tenen una classe política més aviat somrient.

Les eleccions intranquil·litzen els funcionaris pel si el cas. I aguditzen els polítics perquè és la seva oportunitat, que de vegades torna després de quatre anys. I de vegades no torna mai més.

Els funcionaris cremen. El polític es cremen.

Josep Espar i Tico és promotor cultural

Violacions i maltractaments a Suècia

Cada vint minuts una dona és maltractada a Suècia, mentre que cada tres hores hi ha una violació. Només un terç de les accions violentes contra les dones es porten a tribunals; la majoria de les sentències són favorables a les víctimes.

Aquests són els resultats més espectaculars d'un estudi efectuat entre la població sueca per Karen Leander i que presentà a un seminari sobre la violència contra les dones a la capital sueca.

Segons la investigadora, molts d'aquests casos es donen entre matrimonis o parelles i no correspon a cap grup social en concret.

Aquestes dades corresponen a una societat que té fama de ser una de les més civilitzades d'Europa, a una societat com la nostra els resultats segurament serien més esgarrifosos.

Més de 30.000 matrimonis es separaren a l'estat l'any passat

Un total de 31.153 matrimonis es separaren legalment durant 1987, segons les dades facilitades per fonts jurídiques a Efe. D'aquesta manera es confirma la tendència a l'augment de separacions legals des que l'any 1980 entrà en vigor la llei que ho permetia.

D'aquestes més de trenta mil separacions, poc més de tretze mil ho foren per mutu acord i quasi divuit mil sense acord.

El nombre de divorcis durant 1987 arribà als vint-i-un mil, danvant els poc més de dinou mil de l'any anterior. Vuit mil sis-cents d'aquests divorcis foren de mutu acord, mentre que la resta no.

Tet aquí que una senyora, soltera ja d'una certa edat, visita una agència matrimonial. De moment se sent una mica inla, però tot d'un plegat es dispara: lo confessaré, francament: la sola pesa cada vegada més. Per això decidit a posar-me a buscar un

directora de l'agència s'inclina cap enyora, amb atenció, i diu: Un marit que...

senyora la talla immediatament: hom que hi pensat molt de temps, t bé el que vull. Em cal trobar un que sigui agradable, instruït, es, per què no, oi? I, naturalment, format. Però per damunt de tot, desitjo és que s'estigui constan-

Mites

Toni Marimon

Diuen que la història no inte-

Pot ésser. Però els nord-cans han aconseguit mitificar ans gestes de la seva història el x que esdeveniments absolut insignificants. Així, tots com des de petits les guerres dependència, o de Secessió americanes, les peripècies i etes de bandolers con Jesse o Billy the Kid, les fetes del e cavalleria o dels "marines", a dels jueus de Nova York o la negres del Sud, però no hem ai res sobre les Conquistes de rca i de València, la Revolta ia i les Germanies, els bando- els corsaris del XVII, les gue- le Successió i del Francès, i oc sobre les revolucions i con- olucions del XIX i el XX.

Un ús intel·ligent de la nostra ia, sense caure necessària- en la parcialitat i la manipula- a que ens han acostumat els saxons, podria donar argu- a dojo pel cine i la TV, de tal ra que es dificultaria l'acultu- alhora que es potenciarien els ents nacionals.

Relacions T.V.

Josep M. Espinàs

tment a casa i que sàpiga callar quan jo necessito silenci...

Ara és la directora de l'agència qui la talla:

—Ja comprenc què us fa falta: compreu un bon aparell de televisió.

La història m'ha fet obrir els ulls: un televisor pot ser un bon marit, una bona muller, un bon avi, un bon net, una bona cunyada, una bona amiga... Si us plau, no m'atribuiu la voluntat de formular, en aquest petit espai, tota una teoria sobre la comunicació —o la incomunicació— humana. Tots sabem els valors insubstituïbles de les relacions interpersonals. Però encara no s'ha estudiat, o jo no ho conec, el paper del televisor en l'àmbit de la soledat, d'una banda, i en l'àmbit dels drets de l'individu a la independència.

Hi ha solitaris —vidus, vídues o gent que viu sola— que han trobat en un televisor allò que no poden o no saben trobar enlloc més. Estímul, idees, notícies, entreteniments... I a vegades

aquest solitaris tenen l'oportunitat d'aplaudir o d'insultar algú que surt a la pantalla —i alguns ho fan, en veu alta— i de riure tots sols. En alguns casos, la ciutat i la vida ofereixen molt menys, menys tracte, menys generositat gratuïta, que un televisor. Com a contrapès de l'habitual crítica a la funció televisiva, algú hauria de defensar les seves virtuts *assistencials* en circumstàncies de malaltia o aïllament, cada dia més freqüents.

D'altra banda, en la història de la senyora que volia un marit *ideal*, la resposta de la directora de l'agència matrimonial —"vostè el que necessita és un bon televisor"— no és tan sarcàstica com podria semblar. Hi ha marits i mullers que no són pas tan *agradables* ni tan *instruïts* com un televisor, i que no saben *callar* quan l'altre necessita silenci. És cert que hi ha programes televisius que poden *atontar*, però algunes *programacions* familiars també. Amb la diferència que si tanques el televisor no veus que el senyor de la pantalla faci mala cara, mentre que si desconnectes amb el pesat de casa...

Per això alguns es divorcien com qui canvia de canal.

Canvi de metabolisme al PSOE

Els sindicats hem convocat una *aturada general de 24 hores* pel 14 de desembre. El govern ha contestat sobre la base no d'arguments raonats (o sense raonar), sinó d'insults cap als dirigents sindicals. Mala cosa. Sorpren aquest dejú de raons, encara que no hauria de sorprendre que un govern, qual-sevol, no sigui partidari que la seva política sigui contestada.

Se sap que un tema estrella de la resposta sindical, la que ha fet perdre una paciència que semblaria il·limitada, ha estat el denominat publicitàriament *pla d'ocupació juvenil*. Se'ns vol presentar els sindicats com a padrestres dels joves a qui, mitjançant el nostre tancament, volem condemnar a la desocupació indefinida.

Però, ¿en què no estem d'acord els sindicats? No estem d'acord que en aquest país es degradi l'Estat social, que sempre va estar sota mínims, i relisqui cap a un Estat benefactor empresarial. Aquesta reconversió del *welfare state* cap a l'Estat benefactor empresarial és el tronc d'una política profundament errònia

del govern.

Què vol dir? Molt fàcil: el jove contractat —que certament és millor que estigui *recollit* que no que estigui donant tombos pel carrer— només percebrà el salari mínim i l'empresari s'estalviarà els diners que pugui negociar a l'alça el sindicat, o el comitè d'empresa. Però aquest empresari s'estalvia alguna cosa més: poc o res pagarà per la Seguretat Social. A més, l'empresari rebrà una subvenció de dues-centes mil pessetes. Conclusió: ocupació baratíssima i reducció addicional del cost real de cada treballador: menys d'una cinquena part del cost del treballador fix que fes la mateixa tasca.

L'anomenat "pla d'ocupació juvenil" representa una absoluta precarietat a l'ocupació durant aquests 6 a 18 mesos i majors dificultats de col·locació un cop s'han complert els 25 anys. És, a més a més, una pràctica de dúmping social en relació amb el que existeix a Europa, siguem clars.

Hi ha solucions? És clar que sí, i són conegudes, per-

què s'han explicat reiteradament. La reducció de la jornada ha provocat avui que a Alemanya la situació econòmica sigui diversa; les inversions productives, allà on es donen, afavoreixen en general un *ratio* més gran d'ocupació i d'ocupació estable.

Una darrera consideració: és comprensible que a ningú no agradi que li reboquin els seus projectes, perquè som humans. El que no sembla comprensible és que es parli de propostes progressistes i s'acabi d'alt funcionari d'*Els Albertos*. És aquesta última dada la que ha motivat que, algun cop, jo hagi parlat que el PSOE, amb tots els respectes, ha fet un canvi metabòlic, d'epidermis cap a un contra-reformisme.

Respectem doncs, la seva decisió. Però, per favor, que es respecti la posició sindical de ser conseqüents amb Olof Palme i amb Peter Glotz. O sigui, uns en el segle XVIII; nosaltres, fent un pla estratègic pel 2000.

* Josep Lluís López Bulla, secretari general de Comissions Obreres de Catalunya.

